

25, 12 50 300 250

POROČEVALEC

GLASILO KOLEKTIVA KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

ŠT. 4

PTUJ, OKTOBRA 1965

LETNIK II

Glasilo »Poročevalec« KĀ Ptuj izdaja delavski svet. Urejuje uredniški odbor: predsednik Ciril Kolarič; člani Tončka Zajšek, Albert Kropelj dipl. ing. gozd., Miran Glušič, ing. kmet., Branko Voljč, dipl. ing. kmet., Jože Reisman, ing. kmet. in Miro Cobelj.

Odgovorni urednik: Oton Polič
Uredništvo in uprava: Ptuj, Muzejski trg 2. List izhaja mesečno. Rokopisov ne vračamo.
Tisk: Ptujjska tiskarna, Ptuj

Polletni obračun

Na 9. redni seji delavskega sveta je poročal direktor finančno računsko sektorja Vinko Trplan o polletnem periodičnem obračunu. Kljub temu, da bo kmalu že tričetrletni obračun, želimo bralce seznaniti z nekaterimi polletnimi ugotovitvami.

Obračuni so napravljeni po dejavnostih ter jih je 7. Obračun kmetijstva je bil letos sestavljen zelo realno, saj je bila dokončana proizvodnja do konca obračunana. Kljub temu ne moremo trditi, da bodo ugotovljeni podatki slični tudi ob tričetrletju ali ob koncu leta. Nemogoče je ugotoviti dejansko vrednost nedovršene proizvodnje in polproizvodov. Te pa je bilo 30. 6. 1965 kar za milijardo in 470 milijonov din vrednosti.

SLABŠE KOT LANI

Kombinat je imel ob polletju 1.840 milijonov din fakturirane realizacije, to je za 1% manj kot v istem obdobju lani. Terjatve do kupcev pa so bile letos večje kar za 83%, zato smo ugotovili celotnega dohodka le 1.371 milijonov din nasproti 1.604 milijonov din lani. Tako močno povečanje neplačanih računov je posledica splošnega pomanjkanja obratnih sredstev pri naših odjemalcih. Razen tega je bilo največ faktur izstavljenih v juniju ter so se zato tako povečale terjatve.

Od tako ugotovljenega celotnega dohodka smo odšteli realizirane poslovne stroške v znesku 903 milijone din in dobili dohodek 467.900.468.— din. Od tega smo odvedli 1,3 milijone din kot prispevek iz dohodka gradb. ekipe, 414.952.313 din so realizirani osebni dohodki, nerazdeljeno pa je ostalo 51.647.012.— din ostanka čistega dohodka ali dobička.

Po dejavnosti in obratih je bil finančni rezultat naslednji (— izguba, + dobiček) v 000.— din.

Kmetijstvo	— 8.499
Mlekarna	+ 23.171
Gozdarstvo	+ 23.091
Mizarstvo	+ 4.130
Klavnica z mesnic.	+ 3.152
Zaga	+ 7.518
Gradbena ekipa	— 915
Kombinat skupaj	+ 51.647

Izgubo kmetijstva in gradbene ekipe so pokrili solidarno, sorazmerno z deležem doseženega dohodka ostali aktivni obrati.

FARMA PRAŠICEV V TEŽKEM POLOŽAJU

V skupnem obračunu kmetijstva je 12 delovnih enot. Od teh enot jih je 7 imelo pozitiven finančni rezultat v skupnem znesku 51.807.404.— din, 5 enot pa je imelo skupno izgubo 47.209.365.— din. K temu moramo še prišteti negativno

28+120 = 148 ✓

Kombajniranje na polju
delovne enote v Dornavi

in pitanja, ki bo rentabilnejša. Ugoden rezultat imajo »Slovenske gorice«. Izvoz vina je mnogo manjši od lanskega, na domačem trgu pa je prodano precej več. Tako računamo, da je izvoz dal 35 milijonov, domači trg pa 139 milijonov din dohodka.

HITREJSI PORAST OSEBNIH DOHODKOV

Kombinat je ob polletju imel vkalkuliranih 1.774.000 delovnih ur, kar je za 3% manj kot lani v istem obdobju. Po izračunu za 8 urni delovnik je to 1.422 delavcev, ki so povprečno dobili izplačanih 81.632.— din bruto osebnih dohodkov ali 49% več kot lani. Po dejavnosti pa je bilo izplačanih na enega zaposlenega povprečno bruto osebnih dohodkov v 000.— din:

Dejavnost	30. 6. 1964	30. 6. 1965	Povišanje v %
Kmetijstvo	54	79	47
Mlekarna	60	97	60
Gozdarstvo	53	91	71
Mizarstvo	76	78	3
Kiavnica	62	93	49
Gradbena	52	77	47
Kombinat	55	82	49

V tem povečanju je tudi 20-odstotno linearno povečanje akontacij na osebne dohodke v začetku leta. Kljub temu pa bo v bodoče potrebno več pozornosti dohodku in neto produktu, ki ne raste vzporedno z osebnimi dohodki.

40x3 = 120 — op —

IZ VSEBINE:

- * Polletni obračun
- * O žetvi žit
- * Mnenje obratov o reformi
- * Nadaljevanje in konec potopisa o Bolgariji
- * Iz dela samoupravnih organov
- * Kako je z analitično oceno delovnih mest
- * Drobtinice (domače)
- * O letošnjem letovanju članov kolektiva
- * Obiranje koruze z učenci
- * KK na sejmju v Grazu

SLABA LETINA

Sedaj, ko so znani rezultati žetve v našem kombinatu in ko so omogočile nove garantirane minimalne cene za pšenico in rž (od 90 — 100 din za kg) rentabilnejšo proizvodnjo teh poljščin, je prav, da analiziramo stanje teh naših najvažnejših poljščin v lanskem gospodarskem letu.

Spomnimo se samo nekaterih okoliščin iz lanskoletne proizvodnje. Menda v nobenem letu ni bilo tako težko realizirati plana jesenske setve kakor v lanskem letu. Komaj 1/3 jesenske setve je bila opravljena v optimalnem roku, 2/3 pa pozneje. Da bi realizirali plan jesenske setve smo morali marsikje zasejati tudi z arondacijo na novo pridobljene površine (n. pr. Kidričevo, Sobotinci, Starše) in celo krčivne površine (n. pr. Kidričevo).

Pridelek je še zmanjšala spomladanska moča (maj, junij); visoka podtalna voda in delno tudi poplava sta uničili marsikateri posevek. Zaradi hladnega in oblačnega vremena tudi ni bilo povsod škropljeno proti plevelu, posebno pa na težkih zemljiščih. Obilne padavine so izprale v maju in juniju hranilne snovi in je rastlinam primanjkoval potreben dušik ob formiranju in zorenju zrnja. Kljub temu lahko rečemo, da so naše možnosti večje kot so jih pokazali letošnji rezultati, zlasti če ne upoštevamo vremenskih

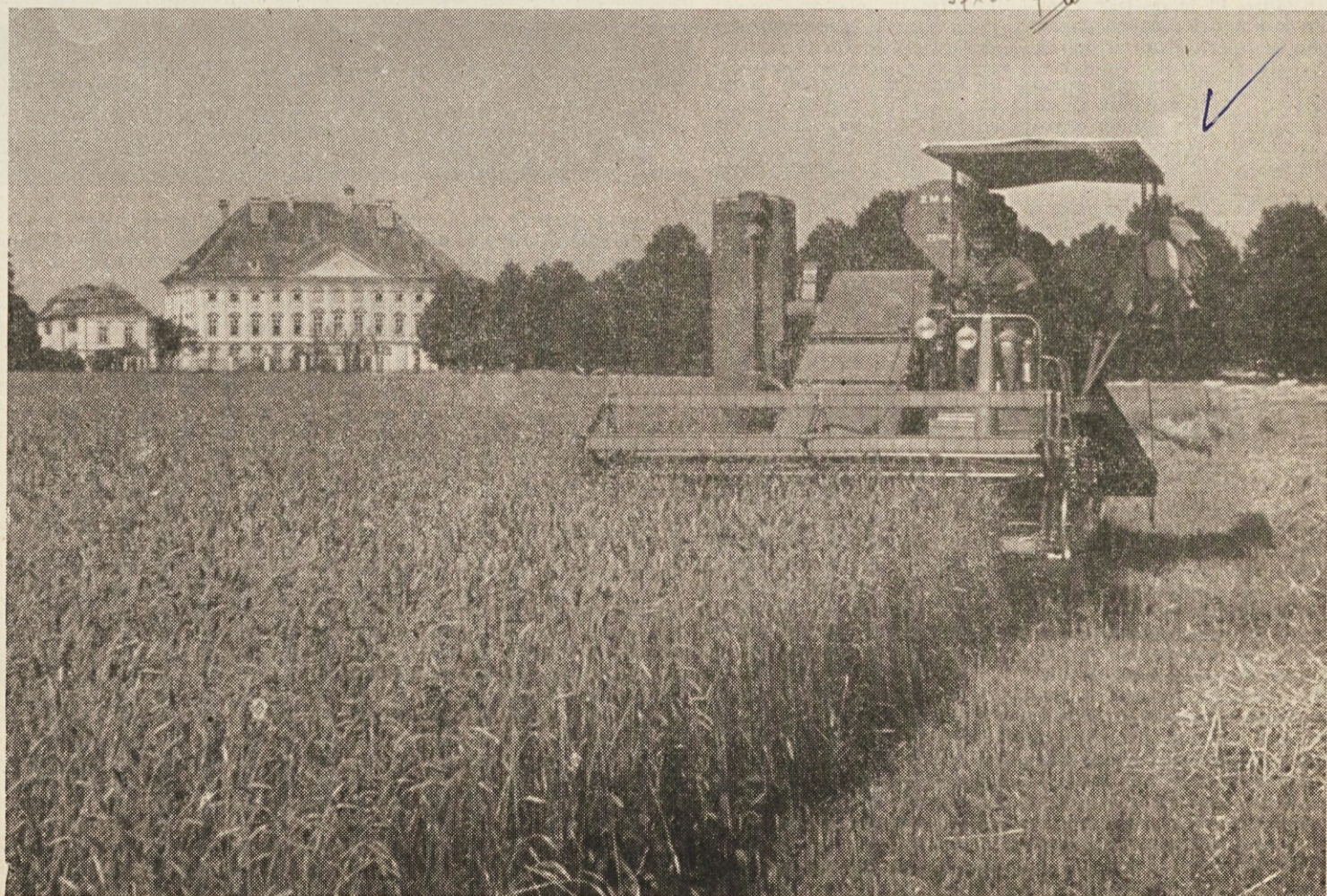
nepriliko. To pa pomeni, da nismo bili pri koriščenju novih metod vedno in povsod dosledni.

Po obratih so povprečni ha donosi v q:

Obrat	Pšenica	Rž	Ječmen
Kidričevo	22,9	19,3	29,3
Starše	29,2	—	26,0
Sobotinci	21,5	—	24,4
Turnišče	29,9	—	26,8
Dornava	24,1	—	27,0
Osojnik	25,0	—	—
Pragersko	32,5	—	—
Povprečje v kombinatu	25,5	19,3	25,9
Požete površine v ha	564	34,8	68

Glede na izkušnje ob letošnji žetvi (čeravno je bilo tudi več nepristranskih okoliščin) lahko rečemo, da smo dobro pripravljeni na novo setev in z že utrjeno agrotehniko, ki pa ne more nadomestiti vsega, kar uniči narava ali osebni činitelji.

Matko Zemljič, ing. kmet.

Ali bo letos rekordna letina?

Letošnja vinska trgatve bo očitno ugodnejša od lanske. Vinska trta se je v prvi vegetacijski dobi bujno razvijala. Peronospora je to leto bolj prizanesla, zato sta listnata površina in grozdje ostala zdrava. Napadeni so bili le vršički; to nekoliko negativno vpliva na kakovost grozdja. Tudi toča je šla na vso srečo to leto mimo naših gorc.

Pričakujemo tedaj enake količine pridelka kakor lani, ali celo nekaj več.

Kakšna bo dokončna kakovost, bo pokazal šele konec same trgatve. Dozorevanje grozdja je vsekakor v zaostanku za 12 — 14 dni. Lansko leto je bila n. pr. trgatve ranine okrog 20. septembra, letos 2. oktobra. Ranina je letos dosegla 16% sladkorja.

Lansko leto je povzročala gniloba ogromno škode. Letos je grozdje sorazmerno lepo razvito in zdravo, tako da ob

lepih sončnih dnevih sladkor narašča, seveda ob dovoljni talni vlagi. Gniloba je napadla nekatere sorte kot so rizvanec, neuburgovec, beli burgundec in druge. V dnevih od 1. — 4. oktobra je bilo pobiranje gnilega grozdja na najbolj napađenih parcelah. Takšen mošt (podbor) je tehtal 13,5 — 16,5% sladkorja. Pobiranje je vsekakor upravičeno na večjih parcelah in pri kvalitetnih sortah.

Obračunska cena za mošt je stimulirana po kakovosti in ni vseeno, kdaj je katera sorta dokončno potrjana in koliko odstotkov sladkorja izkazuje pridobljeni mošt. Vsaki odstotek sladkorja pomeni 15 — 18 din več pri litru mošta. Letošnji interni obračun za mošt bo vsekakor realen in primerno stimulativen za proizvodne obrate. Predvsem velja pravilo: sorta in kakovost.

Ker so izmerila vinogradniška delovišča in obrati razmerje sladkorja v grozdju, so na razpolago pregledi uגיבאנני zrelosti posameznih sort. Tako lahko ugotovimo sledeče stanje na dan 9. oktobra 1965 in primerjamo s stanjem ob trgatvi v lanskem letu:

Sorta	Podlehnik		Zavrč		Mestni vrh		Dornava	
	9. 10.	1965 1964	9. 10.	1965 1964	9. 10.	1965 1964	9. 10.	1965 1964
ranina	16	12—14	14,5	—	—	—	—	—
rizvanec	14,5	13—14	14,5	—	13	11—13	13,5	13—14
neuburgovec	15	15—16	—	—	14,5	12—14	14,5	14—16
beli burgundec	14,5	11—16	15,5	15—17	14	12—14	—	—
zeleni silvanec	14,5	11—16	15	14—16	14	12—14	—	—
muškatni silvanec	14,5	11—17	15,5	14—18	14,5	13—15	14	14—15
šipon	11	11—13	12	14—15	—	—	—	—
laški rizling	12	11—13	14	14—17	11	11—12	11	12—14
renski rizling	15	15	15,5	16—18,5	13,5	12—13	—	—
rulandec	16,5	13	17	—	15	15—16	—	—
traminec	15,5	11—17	—	—	14,5	14—15	—	—
muškat otonek	15	15—16	13,5	—	14,5	13—15	—	—

Ranino, deloma rizvanca ter še nekatere sorte so obrali od 1. — 4. oktobra ter je stanje evidentirano na ta dan.

V letu 1964 je pričela glavna trgatve 1. oktobra, končala pa je 28. oktobra. Letos je začela trgatve po 15. oktobru in bo končala nekje v mesecu novembru.

Iz zgornjega je razvidno, da je bila stopnja sladkorja na dan 9. 10. t. l. sicer še nizka, vendar smo računali, da bo do glavne trgatve okrog 15. oktobra sladkor še porastel za 2 — 4%. V primerjavi z lanskim letom lahko pričakujemo na splošno boljšo kakovost, če nam bo vreme nekoliko naklonjeno. Posebno je dragoceno zdravo grozdje. Aromatičnost posameznih sort je izredno važna in ni izključeno, da bomo letos pridelali sicer lažja, vendar zelo aromatična vina s sortnim poudarkom.

Kislina, ki je dostikrat merilo kakovosti določenega letnika, je to leto prav primerna.

Podlehnik	70 vagonov grozdja	ali cca	56 vagonov mošta
Zavrč	47 vagonov grozdja	ali cca	35 vagonov mošta
Osojnik	17 vagonov grozdja	ali cca	13 vagonov mošta
Dornava	6 vagonov grozdja	ali cca	4,5 vagonov mošta
Skupaj:	140 vagonov grozdja	ali cca	108,5 vagonov mošta

Predelava grozdja je pri nas še vedno dokaj primitivna ob zastarelem načinu z manjšim izplenom.

Vsekakor bomo morali tudi pri nas misliti na modernizacijo in racionalizacijo predelave grozdja z avtomatizirano

V že pridelanem moštu (ranina, rizvanec, neuburgovec, rulandec) se giblje med 7,5 do 10%.

Vinogradniški obrati so se na trgatve dovolj skrbno pripravili in pravočasno organizirali vse potrebno, kot so kadi za prevoz grozdja, stiskalnice in drugo. Trgatve je zaradi tega brez zastojev.

Predelava grozdja sloni na dosedanem sistemu. Na obratu Zavrč je za trgatve angažiranih več starih lesenih stiskalnic. Slično je na obratu Dornava in na Osojniku. Edino na obratu Podlehnik je predelava grozdja na enem mestu. Tu so na razpolago štiri hidravlične stiskalnice različnih zmogljivosti, tipa in starosti. Letos sta premeščena iz Ptuja v to predelovalno postajo grozdni mlin in odcejevalec. Tako je zagotovljena letošnja brezhibna predelava grozdja v Podlehniku. Na tem obratu bo letos tudi največji pridelek grozdja.

Po obratih računamo na sledeč pridelok:

opremo. Tako opremo švicarske izdelave je n. pr. nabavil kombinat Ormož in jo te dni montira. Prihodnje leto jo bo nabavil kombinat Ljutomer in upamo, da naš kombinat ne bo zadnji.

Franc Bračko

Zadnje novice iz Zavrča

TRGATEV

Od 15. oktobra naprej je pri nas splošna trgatve vinske trte na vseh deloviščih. Kljub sorazmerno lepi jeseni (čeprav nizki povprečni temperaturi) so sladkorne stopnje nizke, ker je muhasta pomlad z obilnim deževjem močno skrčila sončne dni in dobo vegetacije. Pri merjenju sladkornih stopenj smo ugotovili ob začetku trgatve po sortah od 13 do 19,5%. Najmanj je imel šipon (13%), največ pa rulandec (19,5%).

Koncentracija sladkorja se bo v grozdju še zvišala le zaradi izhlapevanja vode iz jagod, ker je listje že zrelo in močno rjavo. Izplen mošta je

zadovoljiv in »dobro teče«, poleg tega pa zaradi suhih cest nimamo problemov s prevozom grozdja in mošta. Predvidoma bomo v glavnem porabili do 1. novembra.

PROSTOVOLJNO DELO

Skoraj vsi stalno in sezonsko zaposleni so že 8 ur prostovoljno delali pri renoviranju osnovne šole v Zavrču, drugi pa bodo po trgatvi. Nekateri so namesto svoje delovne obveznosti dali denarni prispevek.

SAMOUUPRAVLJANJE

Na delovišču Turški vrh in Korenjak po trgatvi ukinejo dva para vpreg zaradi nezadostne zaposlitve predvsem v zimski sezoni.

Dvoletne terase vinograda na Turškem vrhu v Zavrču.
Posnetek: J. Reisman

Travišča, njive in nekaj sadnega drevja je bilo že letos v najemu. V prihodnjem letu bomo obseg površin v najemu povečali predvsem na delovišču Veliki vrh (v Pristavi travniki in njive).

Dodatno bomo odprodali 32 stanovanjskih hiš, ki jih bodo kupili naši delavci. Ohišnice do 10 arov že odmerjamo.

Zaradi velikega števila bolnih so delovodje in upravniki zadolženi za kontrolo delavcev, ki so v staležu bolnih. Pri kontroli se mora ugotoviti, če se zdravijo po navodilu zdravnika ali le »boleljajo« zaradi pospravljanja pridelkov in drugega dela. Člani sveta tudi zahtevajo enotno kontrolo v podjetju.

J. R.

ČESTITKA

Na Višji agronomski šoli je diplomiral član našega kolektiva JOŽE REISMAN iz Zavrča.

Novemu inženirju kmetijstva iskreno čestitamo.

V 4 LETIH 128 km VINOGRADNIH TERAS V ZAVRČU

Na obratu Zavrč predstavlja 128 km posajenih teras v letih 1962 — 1965 velik korak naprej pri obnovi tega haloškega območja in za množičnost vinske trte, vendar je tudi to še vedno premalo. Po deloviščih je posajeno sledeče število trsov:

Delovišče	Stev. trsov	Dolž. metri teras
Turški vrh	31.307	38.929
Goričak	39.170	43.242
Hrastovec	21.020	27.326
Veliki vrh	14.460	18.797
Skupaj:	105.957	128.294

Glede na to, da nam kažejo dolgoletne izkušnje na dobro kvaliteto muškatnega silvanca, smo dali temu prednost pri sajenju. Po številu posajenih trsov si sledijo: muškatni silvanec, renski rizling, šipon, muškat otonek in drugi muškati ter nekaj belega burgundca.

Kakšne težave so se pojavljale v začetku leta 1961, ko smo pričeli z načrtno obnovo?

Na prvem mestu so itak vedno vprašanja kreditov, nato sledi še predvsem strojna izdelava teras. Vedeli smo in si zamišljali, kakšne naj bodo terase, vendar ni bilo za naše razmere točnejše tehnologije za strojno izdelavo. Tako smo ročno izdelali pozimi leta 1961 v Najmanovi grabi prvih 2.800

nosersiva« po zamisli ing. Skočirja in buldožerista Marčiča). Seveda je imela prva deska še pomanjkljivosti, vendar so že pozneje izdelane za naše razmere skoraj brezhibne in odlično služijo namenu.

Sele leta 1962 smo pričeli s prvimi poskusi strojnega sajenja cepljenk — to je vrtnanje lukenj s traktorjem FE 35 in traktorskim svedom. Prvo leto smo si pridobili izkušnje in v naslednjih letih smo prav tako odpravili vse začetne pomanjkljivosti, tako da je danes sajenje trte organizirano skoraj po tekočem traku: dovoz komposta, kolja itd.

Se vedno ostane nerešeno vprašanje financiranja utrjenih cest, ki jih je premalo ali jih ponekod sploh ni. Dokler ni pridelkov, problem se lahko rešujemo, čim trta rodi (ob trgatvi je po navadi še slabo vreme) pa odvažamo pridelke po neutrjenih cestah z drago vprego. Vse kaže, da bo vprašanje zaščite vinske trte na terasnih nasadih v letu 1966 rešeno. V letošnjem letu sta bili na preizkušnji v obratu Podlehnik dve traktorski škroplilnici (slični TFM 300 za hmelj, ki jo večina že pozna). Obe sta se kar dobro obnesli.

Če bodo odpravili do serijske izdelave ugotovljene pomanjkljivosti, potem verjetno ne bomo imeli z zaščito posebnih problemov.

metrov teras na strmini 55 do 65%, da bi videli, kako se bodo obnesle. Že naslednje leto smo ugotovili, da so preozke za strojno obdelavo. V letu 1962 smo izdelali in tudi posadili v Goričaku 7.800 m dvovrstnih teras, ki nimajo prej navedenih pomanjkljivosti. Letos nam že rodijo (muškatni silvanec). Vsa naslednja leta smo obnavljali le enovrstne terase, ker so za strme lege (nad 30%) najbolj primerne.

Sama tehnologija izdelave teras? Način izdelave je več, ki pa so odvisni največkrat od strmine, vrste zemlje in razgibanosti terena. Teraso lahko izdelujemo s traktorji goseničarji z rigolnim plugom ali s planirno desko. Lahko pa tudi s traktorjem fergusonom 65, kjer terenske okoliščine to dopuščajo. Ostane nam še ročna izdelava, ki pa je seveda prepočasna in dražja.

Obrežja smo škarpirali kar ročno, dokler nismo dobili škarpirne deske (izdelek »Teh-

Vzgoja debla — trsa je na terasah višja (od prejšnjih 70 cm in 110 cm kar na 160 cm) in trs dobiva na tej višini prav tako skoraj popolnoma novo obliko. Glede na sorto bodo prevladovali »sylvoz«, enostranski in dvostranski »ribji hrbet«, »royat« in drugi.

Pojavljali se bodo še drugi problemi, ki jih bomo morali reševati. V ospredju so novi investicijski krediti za obnovo vinogradov, ki jih ne bo za obnovo v letu 1966. Tako se nam že sedaj vsiljuje vprašanje zaposlenosti odvisne delovne sile, ki je bila zaposlena pri delu na obnovi teras.

Zakaj je ves poudarek ravnino na terasem načinu?

Preprosto rečeno zato, ker želimo do najvišje možne mere izenačiti pogoje dela v vinogradništvu s temi v poljedelstvu. Teraso se samo strmina, spremenjena v ravnino v stopničastem zaporedju, z vrha hriba proti podnožju.

Jože Reisman, ing. kmet.

20x2=40

30x2=60
=138

KRIŽANCI IN NOVE SORTE JABLAN

V sodobni intenzivni sadjarški proizvodnji se srečujemo s celo vrsto problemov, ki kažejo na to, da bi morali vzgajati vedno nove sadne sorte. Izkušnje nam potrjujejo, da so naše stare sorte jablan iz roda v rod manj vredne in občutljivejše za glivične in druge bolezni (n. pr. mošancelj, zlata parmena in druge).

Zelje in potrebe potrošnikov sadja se spreminjajo in v zvezi s tem tudi zahteve trga. Prav tako zahtevajo novi tehnološki procesi v intenzivni proizvodnji sadja nove sorte, ki ustrezajo spremenjenim razmeram. Že zdavnaj je ugotovljeno, da se mnoge biološko mlade sorte odlikujejo po večji rodovitnosti in odpornosti proti boleznim ter škodljivcem. V svetu vsako leto vzgajajo številne nove sadne sorte, s katerimi postopoma zamenjujejo oziroma dopolnjujejo sadni izbor.

Leta 1946 je sprejel institut za sadjarstvo v Mariboru na predlog prof. ing. Josipa Priola v svoj raziskovalni program žlahtnenje jablanovih sort s križanjem. S križanjem (hibridizacijo) jablanovih sort naj bi vzgajali nove, ki bi bile odporne proti mrazu in glivičnim boleznim, predvsem proti jabolčni plesni in škrlupu. Razen tega naj bi se vse nove odlikovale po zgodnji in redni rodnosti ter zdravi rasti dreves, plodovi naj bi bili srednje debeli, prikupne barve, gladke kože, fine konsistence mesa, prijetnega okusa ter prikladni za transport in dolgo vskladiščenje.

Križanje jabolčnih sort je zahtevalo ogromno časa ter vestnega in natančnega dela. Do leta 1962 je že rodilo v poskusni drevnici v Mariboru 9.000 križancev, ki so bili vzgojeni s križanjem med 46 jabolčnih sortami v 240 različnih kombinacijah. Vse križance so natančno opazovali in ocenjevali. Perspektivne so gojili naprej, slabe pa izločevali. S selekcijo je bilo izbranih 270 perspektivnih križancev. Najperspektivnejši so bili razmnoženi in posajeni v poskusnih nasadih v raznih krajih države. Po 5—8 letnem ocenjevanju predlagajo elitne hibride zvezni komisiji za priznavanje novih sort. Do sedaj je bilo predlaganih 5 elitnih hibridov, od katerih so nekateri že priznani kot nove sorte. Najvažnejši so vsekakor hibridi št. 2644, 7065 in 2033. Na predlog žlahtnitelja prof. Priola so dobili naslednja imena: Priolov žlahtnik, mariborka in pohorka.

NAS NASAD KRIŽANCEV LEPO USPEVA

Prvi poskusni nasad hibridov izven Maribora smo posadili leta 1959 na obratu Osojnik. Posajenih je bilo 500 drevesc 20 križancev in je nasad sedaj v rodnosti. Leta 1961 in 1962 smo nasad povečali za 110 oziroma 280 drevesc petih, oziroma devetih novih hibridov. Vsa drevesca dalje opazujemo in ocenjujemo. Letos je pred obiranjem jabolka nasad pregledal prof. Priol in je bil zelo zadovoljen z rastjo, odpornostjo in rodnostjo svojih novih sort, oziroma hibridov.

Grobi opis omenjenih treh novih sort bi bil naslednji:

Priolov žlahtnik (Priolov delišes) je nastal s križanjem sorte labudska banana in sorte james grieve. Drevo je srednje močne, pokončne tršate rasti. Zarodi zelo rano in nato redno rodi. Rodni les na vejah je gosto razraščan in ga tvorijo pretežno brstike ter brstiči; drevo zelo rado rodi že na enoletnem lesu. Plodovi so srednje debeli in debeli, pravilne ploščate oblike, ob muhi nekoliko rebrasti. Koža je gladka, voščeno rumena. Meso je rumenkasto belo, fine konsistence, prhko

in sočno, izbornega sladko kislatega okusa s fino aromo. Plodovi so botanično zreli sredi septembra, užitno zreli postanejo v začetku oktobra in trajajo v dobri shrambi do marca. Ena glavnih odlik Priolovega žlahtnika je izredna odpornost proti krastavosti (škrlupu) in plesni. Kljub nepopolni zaščiti v letošnjem letu in izredno ugodnim vremenskimi razmeram za razvoj škrlupa, nismo našli nobene kraste, niti na plodovih, niti na listju. Bujno in zdravo drevo se je že na prvi pogled razlikovalo od ostalih sort. Pri letošnjem obiranju in vskladiščenju sadja smo ugotovili, da je silno važen pravi čas obiranja. Prepozno obrani plodovi se v skladišču slabo držijo. Verjetno bo potrebno za vsako lego posebej ugotoviti pravi čas obiranja.

Mariborka je nastala s križanjem zlate parmene in jonatana. Drevo je srednje do bujne rasti. Zarodi zgodaj, toča nekoliko pozneje kot Priolov žlahtnik. Rodi redno, v letih z bogatim nastavkom je potrebno plodove preredčiti, posebno zato, ker rada rodi v gručah. Plodovi so srednje debeli, izenačeni, pravilno ploščate oblike. Koža je gladka, klatorumene osnovne barve, zatorepa pa ni mnogo videti, ker je čez in čez prekrita z značilno temnordečo barvo.

Meso je rumenkasto belo, fino zrnato in sočno, sladko kiselkatega renetnega okusa z delikatno aromo. Plodovi so čvrsti, transportabilni in za odtiske niso občutljivi. V dobri shrambi vzdržijo do maja. Proti škrlupu je mariborka relativno odporna, proti plesni pa mnogo bolj kakor jonatan.

Pohorka (oranževka) je nastala s križanjem sorte Coxova oranžna reneta s sorto ontario. V nasadu na Osojniku je letos dala šele nekaj plodov in jo je težko oceniti. Drevo je bujne rasti, rodnost je nekoliko slabša. Plodovi so odlične kvalitete, nekoliko manj živo obarvani kakor pri mariborki. Zori v začetku oktobra in se v navadnem skladišču drži do aprila. Torej za mesec dni poznejša in mnogo bolj trpežna kakor Coxova oranžna reneta.

Od ostalih hibridov se je letos zelo dobro pokazal hibrid št. 705 (jonatan × rumeeni žlahtnik). Vso pozornost zasluži tudi hibrid št. 2016 (zlata parmena × james grieve). Oba zorita zgodaj v jeseni in sta izredno kvalitetenega okusa. Od pozno zorečih hibridov so zanimivi vsi križanci med krivopecljem in jonatanom.

Dokončno oceno novih sort in nekaterih perspektivnih hibridov bomo dobili šele v naslednjih letih, ko bo nasad v polni rodnosti. Iz dosedanjih rezultatov in izkušenj pa lahko že z gotovostjo trdimo, da bodo nove sorte zelo uspešno zamenjale in dopolnile naš sadni izbor.

A. Kravos, dipl. ing. agr.

Prof. ing. Josip Priol (v sredini) s svojima sodelavcema ing. Jernejem Črnkom in Adolfom Sauperlom v našem nasadu jabolčnih križancev. Posnetek: A. Kravos

ANALITIČNA OCENA DELOVNIH MEST

Postopek analitične ocenitve delovnih mest je blizu svojega konca.

Delovna mesta so popisana, opisana, analizirana, razvrščena po stopnjah in po točkah. Komisije so več ali manj uspešno opravile svojo težavno nalogo. Naloga centralne komisije je opraviti analitično ocenjevanje delovnih mest vodij sektorjev in upravnikov delovnih enot ter vskladičiti rezultate komisij delovnih enot. Analitična ocena delovnih mest je v točkah izražena vrednost delovnih mest, upoštevajoč znanje in sposobnost, odgovornost, napor in pogoje dela.

Točke pokažejo medsebojno razmerje delovnih mest in kaj zahteva delovno mesto od delavca, ki zaseda to delovno

mesto, da bi dosegel v normalnem času povprečni učinek. Ocena delovnega mesta temelji torej (oz. bi morala temeljiti) izključno na vnaprej enotno določenih zahtevah in težnostnih stopnjah. Za simpatije, antipatije, socialnost, dosedanje in morebitne bodoče uspehe, »večjo ali manjšo pomembnost« delovnega mesta, itd. tukaj ni mesta.

Poleg podatkov o omenjenih razmerjih, je dala analitična ocena še sledeče podatke: —službi za organizacijo in razvoj — podatke o sedanji organizaciji delovnih mest in dela ter o njenih morebitnih slabostih (nepotrebni delovni postopki, dvotirno delo, preobremenjenost ali nepolna zaposedenost delavca), ker so ponekod kljub zahtevi po opisu

Učenci šole iz Desternika pomagajo obirati koruzo na delovni enoti »Osojnik«. Posnetek: O. Polič

640 ŠOLSKIH OTROK OBIRALO KORUZO

Na obratu »Osojnik« se bavimo s proizvodnjo koruze šele tri leta. V tem času se je obseg proizvodnje zelo povečal. Pedološke lastnosti tal so za to vrsto proizvodnje dokaj primerne. Tudi v bodoče bomo obdržali to proizvodnjo in jo sorazmerno večali. Letošnji pridelki so po predhodnih ocenah dobri, razen v Placarju, kjer smo sadili koruzo za zrnje na kompleksu, ki je bil na novo arondiran. Proizvodnja koruze za zrnje nam dela težave, kot tudi vsem ostalim obratom in to zaradi nepopolne mehanizacije. Manjkajo nam sejalnice za koruzo, stroji za dognojavanje in škropljenje, primerni kultivatorji, stroji za obiranje koruze in sekljanje koruznice, še posebej problem pa so primerna prevozna sredstva, sušilnice in skladišča.

Koruzi postaja v našem gospodarstvu pomemben in vsestransko uporaben pridelek, saj nam ne služi samo kot osnovna krma za živino, temveč je pomemben tudi za industrijsko predelavo. Ker ima ta kultura perspektivo, je potrebno izdelati kompleksni program pridelovanja z vso agrotehniko in tehnologijo spravljavanja, transporta in vskladiščenja.

Obiranje koruze je v času, ko je na našem obratu največ dela za obiranjem sadja, trgatvijo, s spravljajem vrtnih kultur in drugimi jesenskimi deli. Zato ne bomo mogli v bodoče ročno obirati koruze,

dela, ki bi ga moral delavec opravljati opisali delo, ki ga dejansko opravlja;

— kadrovski in personalni službi — podatke o morebitnih neustreznih kvalifikacijskih zasedbah delovnih mest in o potrebah po kadrih ter pa izdelavi programa za strokovno izobraževanje itd.;

(Nadaljevanje na 4. str.)

zlasti, če jo bomo imeli na večjih kompleksih, v kratkem času in pravočasno, kot smo to lahko storili letošnje leto ob izredno ugodnih vremenskih razmerah.

Letošnjega pridelka koruze (cca 180 ton), ne bi pravočasno pospravili z našimi stalno zaposlenimi in sezonskimi delavci, če nam ne bi pomagali šolski kolektivi. Pri upravicah šol smo naleteli na vsestransko razumevanje. Šole so nam poslale na pomoč učence višjih razredov osemletk. Obiranje koruze bomo obračunali po 2.—din za kg nabranih koruznih storžev. Sodelovali so kolektivi iz osnovne šole »Franca Osojnika« s 340 otroci, kolektiv iz osnovne šole »Toneta Znidariča« s 100 otroci in iz osnovne šole Desternik z 200 otroci. Razrede so vodili razredni učitelji. Ob bežni ocenitvi njihovega dela moramo reči, da je bil efekt dela zelo velik. Od začetka je potekalo delo zelo disciplinirano in je bilo uspešno dobri dve uri, potem pa so se otroci naveličali, še posebej pa so jih prestrašile izredno dolge vrste koruze. Otroci iz mestnih šol so obirali z mnogo večjo voljo in z večjim delovnim elanom, kot pa podeželski. Njihov odnos do dela je bil močno odvisen od njihovega okolja. Nekateri starši so jim odsvetovali delo na »državnem«, zato so bili ti otroci dokaj nedisciplinirani. Učitelji jih v tem »živžavu« in sproščenosti niso mogli obdržati pri primerni disciplini.

Šolskim kolektivom se za pomoč in vsestransko razumevanje zahvaljujemo. Z njihovim sodelovanjem nam je uspelo končati obiranje koruze do 15. oktobra. Na teh površinah smo lahko ob primernem vremenu posejali pšenico še pred 22. oktobrom, česar nismo mogli storiti v nobenem preteklem letu.

Miran Glušič, ing. agron.

Ob lepih breskvah so tudi obiralci in pridelovalci dobre volje.

Posnetek: A. Kavos

Kje so vzroki manjše proizvodnje?

Ob prelistavanju lanskoletnih izvodov našega »Poročevalca« lahko ugotovimo, da smo v drugi številki, v sestavku o stanju nasadov in o perspektivah v proizvodnji breskev, opozorili na to, da proizvodnja te vrste sadja od leta 1962 naprej močno nazaduje ter da bomo morali poskrbeti za obnovo. Preveč optimistično smo gledali na stanje naših nasadov in smo pričakovali, da nam bodo vzdržali ob intenzivni agrotehniki še nekaj let. Letošnja proizvodnja nam je pokazala: ko se nasad izčrpa, od njega ne moremo več pričakovati. Po planskih

predvidevanjih smo več pričakovali. Plan smo hoteli nekoliko napeti. Realizacija nam je pokazala dejansko stanje. Pri planiranju moramo upoštevati strokovna načela in dejansko stanje nasadov. V nasprotnem naletimo na nevednost, ne samo z izostalno planirano proizvodnjo, temveč tudi s sklepanjem prodajnih pogodb in z zavarovanjem pridelka, pa tudi z nagrajevanjem po uspehu proizvodnje.

Iz tabele je razvidno dejansko nazadovanje proizvodnje v primerjavi s preteklim letom in z letom 1962, ko je znašal skupni pridelok 338.706 kilogramov breskev.

nasadov zmanjšalo za nadaljnjih 7,60 ha, tako da lahko računamo v prihodnjem letu na manjših površinah manjšo proizvodnjo t. j. s približno 125.000 kg.

Kljub temu, da se je zmanjšal letos obseg proizvodnje lahko ugotovimo, da je proizvodnja breskev še vedno finančno aktivna in da ne bo izgube.

Zmanjšanju letošnjega pridelka je poleg izčrpanosti nasadov krivo tudi dokaj neugodno spomladansko vreme. Ko so breskve cvetele, jih je močno oviralo deževje, ko pa so se plodovi že zavezali, so povzročile nizke temperature in majniške snežne padavine odpadanje plodičev. Tudi boleznj nam niso prizanašale kljub intenzivnemu škropljenju. Pri poznih sortah smo opažali ponekod manjši, drugod večji obseg bolezni (kodre), ki je prav tako povzročila slabši pridelok. To se je najbolj videlo pri sorti halle.

Letošnje prodajne cene in veliko povpraševanje industrije po tej vrsti sadja za izdelavo kompotov nam ponovno potrjujeta, da te proizvodnje ne smemo zapostavljati, ker je svoj obstoj in visoko rentabilnost že zdavnaj opravičila.

Miran Glušič, ing. agron.

	plan 1964	realizirano 1964	plan 1965	realizirano 1965
površine	24,68 ha	24,68 ha	26,48 ha	24,08 ha
pridelek v kg	250.000 kg	170.788 kg	165.603 kg	141.956 kg
pridelek na 1 ha	7.423 kg	6.920 kg	6.254 kg	5.895 kg

Proizvodnja po posameznih sortah (po času zorenja od najzgodnejših do poznih) pa je bila v letošnjem letu naslednja:

Sorta	Površ.	Pridel.
amsden I	2,38 ha	6.724 kg
moretini I	2,38 ha	24.506 kg
pistoa	4,60 ha	22.435 kg
moretini II	3,00 ha	53.804 kg
soška	2,30 ha	15.022 kg
halle	2,00 ha	9.311 kg
halberta	4,00 ha	3.703 kg
sortiment meš. Vurberk vmes. kultura	1,80 ha	519 kg
		5.932 kg

Iz tega je razvidno, kateri nasadi niso več rentabilni. Realizirali smo 2,30 ha manj kot smo to planirali. To je nastalo pri sorti julijska elberta, katero smo izkrčili že meseca avgusta, ker ni bilo nobenega pridelka zaradi izčrpanosti nasada. Prav tako smo takoj po obiranju izkrčili nasad sorte amsden na površini 4 ha, v najkrajšem času pa je predvidena še nadaljna krčitev sorte pistoa na površini 1,60 ha in sorte halberta na površini 2 ha. S tem se bo stanje rodnih

Analitična ocena

(Nadaljevanje s 3. strani)

— službi higiensko tehnična varstva — podatke o nevarnostih na delovnih mestih;
— novemu članu kolektiva — podatke o obsegu dela, ki ga mora pri normalnih naporih opraviti ter da se mora seznaniti z morebitnimi nevarnostmi pri delu;

— organom upravljanja pomagajo pri izgrajevanju in izpopolnjevanju politike nagrajevanja ter stimuliranja delavcev za povečanje poslovnih uspehov in za izboljšanje lastnega standarda.

Razen tega predstavlja ta ocena važno dokumentacijo, ki bo koristila različnim ciljem pri opravljanju vsakdanjih nalog podjetja. Uporabnost te analitične ocene je torej zelo obširna in koristna.

Idealno načelo ocene je: »Pravi človek na pravem mestu«. Ker pa še v praksi to načelo ni izvedeno, je potrebno analitično oceno prikriti osemi, ki zaseda delovno mesto. To dopolnitev predstavlja

OSEBNA OCENA
Osebnih ocen je več, vse pa so pretežno subjektivne in so za stimuliranje neprimerne.

Zavod za ekonomiko in urbanizem iz Murske Sobotice je predložil naslednje kriterije osebne ocene:

- odbitek točk po analitični oceni;
- 10 %, če ima delavec za 1 (eno) stopnjo nižjo in 15 %, če ima za 2 stopnji nižjo izobrazbo od predpisane po analitični oceni.

Dodatek točk:

- 3 %, če ima delovne dobe 5 — 10 let;
- 5 %, če ima delovne dobe 10 — 15 let;
- 8 %, če ima delovne dobe nad 15 let.

Delavcu, ki ima s prakso priznano šolsko izobrazbo, se povečanja za delovno dobo ne priznajo.

Vsa delovna mesta v podjetju so točkovana po tabeli »Ponderacija zahteve«. Tak točkovni sistem je jugoslovansko povprečje, ki pa za podjetje ni obvezno. Podjetje lahko stimulira z različnimi odstotki ali s številom točk različne zahteve, seveda po proučenih možnostih o posledicah. Točkovni sistem za posamezne skupine je sledeč:

— znanje in sposobnost doseže največ 700 točk	44,30 %
— odgovornost doseže največ 450 točk	28,48 %
— napor doseže največ 270 točk	17,09 %
— pogoj dela doseže največ 160 točk	10,13 %
S k u p a j 1.580 točk	100 %

Te točke so sestavni del predloga zavoda organom upravljanja. Ko bo vskladila centralna komisija analitične

ocene vseh delovnih mest v podjetju, bodo predloženi rezultati ocenitve v 15 dnevno razpravo delovnim enotam.

Predloge in pripombe na analitično oceno bo lahko dal v danem roku vsak zaposleni. Centralna komisija bo nato, upoštevajoč te predloge, izdelala končni predlog za delavski svet.

Ko bo sprejel delavski svet predlog ocenitve, bodo delavci prejeli odločbe. Elaborat analitične ocenitve s tabelo startnih osnov po delovnih mestih je sestavni del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Odločba vsebuje poleg drugih podatkov število točk delovnega mesta in korekturo točk po osebni oceni, točke na uru, plansko vrednost točke in druge potrebne podatke. Točke so osnova za udeležbo delavca v delitvi osebnih dohodkov.

Startnih osnov po veljavnih predpisih drugače ni mogoče spremeniti kot po postopku za sprejemanje in za spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Delavec ima torej edino možnost učinkovito vplivati na višino startne osnove v omenjenem 15-dnevnom roku, v postopku sprejemanja. Po sprejemu na delavskem svetu lahko opreka in izpodbija morebitno nepravilno uporabo analitične ocene po pravilniku.

Določene vrednosti delovnih mest in startnih osnov še niso merila rezultatov dela posameznega delavca.

Vsi prejemki osebnih dohodkov delavca v teku letne obračunske dobe so akontacije pred dokončnim obračunom po zaključnem računu. Te akontacije se izplačujejo:

— po izvršenih normah in po ceniku del, po akordih, po raznih prihrankih na materialu, stroških, lomu itd., po času in drugih merilih delovnih uspehov in rezultatov delavca, ki se določajo s pravilniki. Višina akontacije osebnega dohodka je odvisna od planiranih osebnih dohodkov, startne osnove, uspeha delovne enote in uspeha delovne organizacije kot celote.

Startna osnova ni garantirana osebni dohodek, temveč se

spreminja z uspehi in rezultati dela. Delavski svet določi s pravilnikom politiko izplačevanja akontacij.

Franc Grabrovec

IZ TUJE PRAKSE: Za dober predlog — avtomobil

Veliko ameriško podjetje za proizvodnjo televizorjev, radijskih sprejemnikov, gramofonov in drugih električnih naprav je zašlo leta 1957 v težaven položaj. Kljub temu, da so za 14 % povečali promet, se je dobiček zmanjšal in s tem tudi zaslužek, ki je bil kar za 18 % manjši kot prejšnje leto.

Pri iskanju »notranjih rezerv« je podjetje med drugim sprejelo tudi program za znižanje stroškov pod nazivom: **program za povečanje dobička.**

KAJ JE DOLOČAL PROGRAM?

Vsi vodilni uslužbenci in strokovnjaki so dobili pravico predlagati ideje in konkretne ukrepe za zmanjšanje kakršnihkoli stroškov. Za izvedbo te zamisli je bila seveda potrebna vsa podpora uprave podjetja. Še več; ugotovili so,

da je nujno, da je vsaj eden izmed glavnih vodilnih oseb pravi navdušenec za novosti. To je bilo zato potrebno, ker so bili prav uslužbenci in delavci veliki nasprotniki izvajanja novih idej. Bili so navajeni na svoje delo ter so si težko zamišljali, da bi lahko z novo metodo ob istem trudu napravili mnogo več in boljše. Zanimivo je tudi to, da so želeli predloge samo od vodilnih uslužbencev in strokovnjakov, niso pa pritegnili ostalih zaposlenih. Smatrali so, da znajo vodilni in strokovnjaki največ, zato bodo njihovi predlogi najboljši; dali se bodo hitro uresničiti ter bodo že v kratkem času dosegli vidne rezultate.

Med strokovnjaki je nastalo pravo tekmovanje, kdo bo našel najboljši, najenostavnejši in najcenejši način zmanjšanja stroškov. V letu dni so

dobili toliko predlogov, da je prišel v povprečju na vsakega zaposlenega uslužbenca in strokovnjaka po en predlog. V podrobno obravnavo so vzeli 32 % predlogov. Finančni rezultat je bil presenetljiv. Vsaka ideja je povprečno za 7.000 dolarjev povečala dobiček ter je podjetje ob koncu leta imelo za okrog 700.000 dolarjev boljši rezultat. Razen takojšnjih rezultatov pa je potrebno še upoštevati, da je bilo še dosti takih predlogov, ki so izboljšali rezultate še naslednja leta.

Za realizacijo idej in predlogov so vložili nove investicije v znesku okrog 100.000 dolarjev.

PREDLOGI SO BILI ZELO RAZLIČNI

V predlogih so bile navedene skoraj vse možnosti za znižanje stroškov, od zmanjšanja čuvajev pa do odobranj po-

pustov kupcem. Nekaj primerov:

— zmanjšanje števila čuvajev, postavitve nove ograde, zazidanje enih vrat (prihranek 17.400 dolarjev);

— odobranje finančne pomoči trgovcem za čas največjih zalog pridelkov. S tem so povečali promet (povečanje dobička za 10.000 dolarjev);

— nova enostavnejša proizvodnja;

— dajanje zemljišča v zakup, ki je bilo dotlej prazno in neizkoriščeno;

— nova organizacija skladiščne službe in skladiščenje proizvodov in surovin

— in vrsta drugih predlogov.

Za stimulacijo je tovarna nagradila najboljše predloge. Prva nagrada je bil avtomobil, naslednje 3 pa so bile denarne. Sprva so mislili zbirati predloge samo določeno obdobje (16 mesecev). Ker pa so bili rezultati nad pričakovanjem, je uprava odločila, da

bo to stalna oblika tekmovanja z nagrajevanjem ob koncu leta.

NE SAMO REZULTATI, KI JIH JE MOGOČE IZMERITI

Uprava podjetja Packard Bell Electronic (o tem namreč pišemo), je bila prepričana, da je njena zamisel zelo dobra. To so potrjevali tudi predlogi, ki jih je bilo vedno več. Na drugi strani pa so dosegli še drugi, tudi zelo važni uspehi, ki se sicer ne da meriti s številkami. Vsak strokovnjak in uslužbenec je dobil prijeten občutek sigurnosti. Nastalo je nepotrebnost vzdušje kolektivnega sodelovanja, saj je vsakdo vedel, da se podjetje interesira za njegove predloge ter jih temeljito in nepristransko ocenjuje in upošteva. Tako so dosegli, da so strokovnjaki tudi v prostem času delali in mislili za podjetje in s tem dosegli večje plače.

— op —

Letošnje vreme povzročilo veliko škodo na obratu „Osojnik“

Obilno spomladansko deževje, zlasti v času od 8. do 30. aprila, je tako prepojilo posamezne nagnjene predele, da so postala zemljišča ogromni masivi blata, kar je tudi povzročilo zemeljske plazove. Zaradi tega smo utrpeli v plantažah breskev, jablan in vinogradov po prvih cenitvah škode v vrednosti 3.900.000.— din. Pri tem je najbolj prizadetih 60 arov terasnega vinogradniškega nasada v Mestnem vrhu.

Dne 22. aprila je zapadel sneg. Pet do osem cm snega je pokrilo bujno cvetoče hruškove plantaže in uničilo 80 % planiranega in pričakovanega pridelka. V izredno hladnem vremenu in vsakodnevnem deževju v drugi polovici aprila

in v začetku maja je bilo tudi močno okrnjeno cvetenje breskev in jablan. Vse to je vplivalo na znatno nižje pridelke v sadjarstvu.

Veliko materialno škodo, ki jo je povzročilo spomladansko deževje, pa so še povečale poplave v mesecu juliju in avgustu. Na vrtnariji in v hmeljišču je povzročil visok vodostaj reke Drave 5. julija, da je izstopila podtalna voda, ki ni odtekla tri tedne. V tem času so propadle zelenjavne kulture: solata, zelje, zgodnji krompir, fižol, paprika in česen na površini 2 ha v vrednosti 2.670.000.— din. Te površine je voda ponovno zalila 2. avgusta, ki je odtekla šele po 10 dnevih.

Hmeljišče, ki leži ob vrtnariji, je bilo v istem obdobju pod vodo. Nekateri predeli so bili pod vodo celih 6 tednov. V tem času so propadle v glavnem vse hmeljske trte delno ali popolnoma, tako, da nismo oškodovani samo za letošnji pridelek, temveč bomo občutili škodo tudi prihodnjega leta, ker je potrebno na površini skoraj 1 ha nasad popolnoma obnoviti. Škodo na hmelju cenimo na najmanj 15 milijonov dinarjev.

Vsa ta velika materialna škoda bo znatno vplivala na finančni rezultat obrata in bo moral kolektiv vložiti mnogo naporov, da bo popravil zemljišča po plazovih ter da bo ponovno uredil hmeljišče.

Miran Glušič, ing. agron.

Foto zapisek

Posnetki:
M. GLUSIČ

Na terasah breskvinih nasadov so erozija, sesedanje zemlje in plazovi napravili tudi za 100 m³ velike kraterje.

Kombinat na sejmu v Grazu

Na letošnjem graškem sejmu, ki je bil od 2. do 10. oktobra, sta bila med mnogimi paviljoni avstrijskih vinogradniških združenj in madžarskih udeležencev sejma tudi dva večja slovenska prostora v starem gradu na sejmiskem prostoru, ki ju je skupno s podjetjem »Vinag« Maribor uredil Kmetijski kombinat Ptuj za potrošjo kvalitetnih haloških vin.

Uspeh naše udeležbe na letošnjem graškem sejmu je bil v tem, da nas je obiskalo nad 60.000 gostov od vseh 300.000 obiskovalcev sejma, ki smo jim prodali skupno okrog 8.000 steklenic naših vin in to polovico v originalnih buteljkah, polovico pa v poskusnih kozaricah po 1 dcl. To je običajen sejmski kontigent našega kombinata in »Vinag-a«, ki smo ga prodali na poskusnih pod razmeroma ugodnimi tržnimi pogoji.

Med gosti in obiskovalci naših prostorov smo videli avstrijske vladne osebnosti in razne vidne predstavnike. Skupno s komercialnim direktorjem Franjom Krivcem nas je bilo na sejmu zaposlenih 5 članov našega kolektiva in to Mlakar Jurček, Černe Marica, Čobelj Miro in Hržič Inga. Naš prostor je bil okusno urejen, v narodnem motivu. (Priznanje nam je izrazila tudi avstrijska televizija s svojim poročanjem). Gostje so lahko posedli za mize v prostoru in na terasi. Večina se jih je več časa zadržala in ko so odhajali dobre volje, so radi priznali in čestitali našemu kolektivu in vsem nam, tam navzočim, k dobri kapljici ter k hitri in solidni postrežbi in so poudarili, da bi bilo prav, če bi se spomladi zopet videli.

Udeležba našega podjetja na sejmu nam daje ugodne možnosti za koristno propagando za prodajo naših vin na inozemski trg, ker nam je za to priložnost dovoljen kontigent 15.000 litrov vina, od katerega smo porabili za detaljno prodajo na sejmu 5.000 litrov, ostalih 10.000 litrov pa smo prodali grosističnim podjetjem v Avstriji. Nekateri interesenti za naša vina nas obiščejo najprej na sejmu, potem pa pridejo z naročili v podjetje in sklenejo tukaj pogodbe za dobavo raznih količin izvoznega vina.

Koristi naše udeležbe na sejmu v Grazu nima samo naš kombinat, temveč tudi vsa gostinska mreža, ki toči naša vina, ko jo obiščejo razne skupine turistov iz sosednje Avstrije in iz drugih dežel. Večina jih tukaj povpraša po tako dobrem vinu, kot so ga okusili v naših prostorih na sejmu.

Ko primerjamo stroške udeležbe našega kombinata na

tem in drugih sejmih v inozemstvu, ne bi smeli biti črno-gledi, ker imamo dovolj izkušenj, ki nam potrjujejo, da je razlika med udeležbo na domačih in inozemskih sejmih ravno v iztržku in v pokritju stroškov. Pri prodaji naših vin inozemskemu trgu ne bi smeli ločiti stroškov udeležbe na zunanjih sejmih od celotnega iztržka za izvoženo vino, ker je težko ali celo nemogoče potegniti črto med prodajo in med propagando za našo prodajo na inozemski trg. Vsa podjetja za propagando nekaj žrtvujejo in ni razloga, da bi bil Kmetijski kombinat Ptuj samo administrativni ponudnik vin raznim kupcem, ker tako ne ravnajo niti manjša niti večja podjetja kot je naše.

Svojčas smo se udeleževali

tudi sejmov v Innsbrucku, vendar smo to opustili zaradi varčevanja in ker sovpada čas sejma v Innsbrucku v čas graškega sejma. Ta nam je mnogo bližje in po obsegu dovolj močan, da lahko doseže na njem naš kombinat svoj namen.

Kdor je videl na sejmu v Grazu, kako smo se potrudili z ureditvijo prostorov in z vsem, mora priznati svoje za zamisel Franju Krivcu, za tehnično izvedbo inž. Bogu Pečenku iz Maribora, za izdelavo opreme našemu obratu Mizarstvo (Muhič) in »Gradnjam« ter Pletarni, Loškimi tovarnam hladilnikov Škofja Loka ter Kropi za vse kovarske izdelke.

Vse, skupaj s postrežbo, tako ugodno vpliva na obiskovalce, da se res radi vrnejo v naše prostore in jim je žal, da niso vedno odprti, ker bi bili vedno dobro zasedeni in naše podjetje bi imelo stalne koristi.

MI. — Co.

PRAVNA SLUŽBA VAS VABI

Občinski sindikalni svet Ptuj je ustanovil pravno službo z namenom, da bi bila pravna pomoč na razpolago vsem članom sindikata. Naloga pravne službe je pomagati članom sindikata v vseh pravnih zadevah ter ščititi pravice delavcev po zakonih in ustavi SFRJ.

Pravna služba posluje vsak torek in četrtek, v času od 16. do 18. ure na magistratu v Ptuj, Trg Mladinskih brigad 1/II, soba 37.

Člani sindikata, potrudite se do pravne službe, ki je brezplačna. Odgovorila vam bo na vsa vaša vprašanja, dala vam bo pravne nasvete, sestavila prošnje, pritožbe, tožbe in druge vloge.

ČLANI SINDIKATA OBISČITE OBČINSKI ODBOR SINDIKATA

Z namenom, da bi se lahko obračali člani sindikata na Občinski odbor sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije ptujske komune, je ta sklenil, da bo redno vsako sredo, v času od 16. do 18. ure sprejemal člane sindikata na tovariški razgovor. V tem času bosta sprejemala predsednik in tajnik Občinskega odbora sindikata člane sindikata in sindikalne delavce ter se z njimi razgovarjala o vseh problemih, s katerimi se srečujejo v svojih delovnih organizacijah in v vsakodnevnem življenju.

Sedež Občinskega odbora sindikata je v prostorih Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, na magistratu, Trg Mladinskih brigad 1/II v sobi 38.

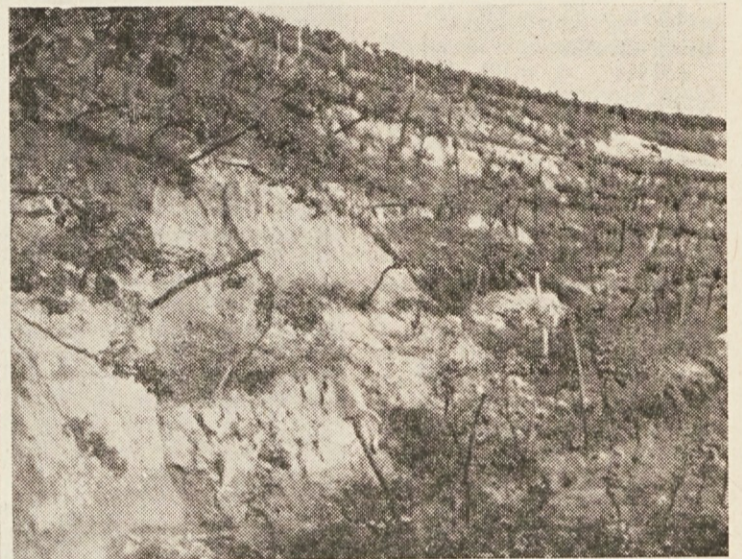
Vsakega obiska bomo zelo veseli. Pridite, vedno boste dobrodošli!

Občinski odbor sindikata

B R A L C I !

SODELUJTE IN PIŠITE V NAŠ »POROČEVALEC«. SPOROČAJTE, KAJ VAM JE V ČASOPISU VŠEČ IN KAJ VAM NE UGAJA. ZA VSE PRIPOMBE IN PREDLOGE VAM BOMO HVALEŽNI.

UREDNIŠTVO

Plaz v vinogradu na Mestnem vrhu je močno poškodoval terase.

Zelje in solata na vrtnariji zadaj za »Tehnoservisom« je segnilo, ko je bilo 20 dni pod vodo.

Hmeljišče pri železniški postaji v Ptuj je bilo 6 tednov pod vodo.

KAJ MENIJO OBRATI O REFORMI

Zaradi reforme in ukrepov, ki jih bomo morali izvesti v našem kombinatu, smo vprašali za mnenja in predloge upravnike obratov in delovnih enot. Vsi se zavedajo resnega položaja, zato poskušajo najti vzroke vseh uspehov in neuspehov. Nekaj njihovih težav, mnenj in predlogov:

FARMA PRASICEV

Trditve, da je kmetijstvo v reformo pridobilo, ne moremo priznati, predvsem pa ne glede na živinoreje, še manj pri svinjereji. Razmerje med ceno žive teže in krmili se je poslabšalo v škodo žive teže. »Farmorji« navajajo tudi konkretne številke. Splošno je znano, da porabimo za 1 kg žive teže pisanca 4,2 kg krme in da predstavlja vrednost krme v strukturi cene 80 % vseh stroškov. Iz teh podatkov dobimo sledeče izračune:

— pred reformo je bila povprečna cena 1 kg krmil 95.— din, prodajna cena žive teže pa s premijo vred okrog 455.— din/kg.
Stroški krme
4,2 kg × 95.— = 399.— din
drugi stroški
(20 %) = 101.— din
Vsega za 1 kg 500.— din
ali okrog 45.— din izgube pri 1 kg.
— Sedaj je cena krme okrog 119.— din/kg, prodajna cena svinj s premijo vred pa 505.— din/kg. Račun pa je:

Stroški krme
4,2 kg × 119.— = 500.— din
drugi stroški
(20 %) = 125.— din
Vsega za 1 kg 625.— din
ali 120.— din izgube pri kg.
Kolektiv bo napravil vse, da bo zmanjšana izguba tam, kjer je to od njega odvisno. To pa je premalo, saj ne morejo vplivati na največji strošek, to je na ceno krme.
Organizacijo kombinata po mnenju upravnika farme ni potrebno spreminjati. Dobro pa bi bilo zmanjšati nekatere

Se težje so razmere z galalitom. Tega smo prodajali po 1.370.— din/kg pri ceni osnovne surovine, to je sladkega kazeina, po 1.100 din/kg. Zaradi višjih odkupnih cen mleka se je kazein podražil ter stane od 1.700.— do 2.000 din po kg. Normalno bi bilo, da se za toliko podraži tudi galalit. Ta izdelek je pod kontrolo Zveznega urada za cene, ki je odobril zvišanje namesto na 2.150 din samo na 1.755.— din. Ta cena pa ni sprejemljiva. Pri prodaji 1 kg nastane za več kot 300.— din izgube. Teh ne more mlekarja pokriti z nobeno notranjo rezervno.

Tako stališče Zveznega urada za cene je nerazumljivo tudi zato, ker smo edini proizvajalci galalita v državi in predlagana domača cena ni višja od uvozne cene.

Glede na vse to se je kolektiv odločil namesto v 3 izmenah odslej delati v 1 izmeni. Sedaj morajo odpustiti 13 delavcev, kar je 17 % vseh zaposlenih. Poleg tega najtežjega ukrepa bodo zmanjšali še transportne stroške tako, da na nerentabilnih progah ne bodo več pobirali mleka. Postrili bodo kontrolo kakovosti mleka ter proučili organizacijo predelave mleka. Proizvodnjo sladkega kazeina bodo opustili, uvedli pa proizvodnjo kislega kazeina, ki ga lahko prodajajo po cca 1.700.— din za kg. Taka rešitev je vsiljena kolektivom. Povišanje odkupne cene mleka ni imelo namena zmanjšati odkupa, ampak bi naj stimulativno vplivalo na rejce plemenske živine. Ta stimulativna cena pa rejcu ne bo v korist, če predelavni obrati ne morejo odkupiti mleka, ker so navzgor

ni, da bi zelo vplivalo na višjo storilnost nagrajevanje po rezultatih dela in po finančnem uspehu enote. Tako pa večkrat slišijo: »Zakaj bi se gnal, saj nimam nič od tega!«

Ugotavljajo tudi, da jim primanjkuje strokovno sposobnih ljudi. V zimskem času bodo morali usposobiti več ljudi prav v kletarstvu. Organizirali bodo potrebne seminarje. V zvezi z organizacijo kombinata smatrajo, da bi naj imela enota več samostojnosti, predvsem komercialne.

Tudi upravna režija je previsoka. Tukaj so še prav gotovo notranje rezerve, ki jih

$$19 \times 4 = 76$$

Smo v največjem odkupu mošta ... sodi morajo biti pravočasno pripravljene

naj kolektiv uprave sam čim prej najde.

ORGANIZACIJO KOMBINATA MORAMO IZPOPOLNITI

Mehanična delavnica »Technoservis« ugotavlja znatno povečanje stroškov po reformi. Predvsem je tega kriva podražitev reprodukcijskega materiala, električne energije, kurjave in prometnega davka. Cen pa ne bodo smeli bistveno zvišati, ker želijo obdržati naročnika storitev in kupca. Zato bodo poiskali notranje rezerve:

- izboljšali bodo organizacijo dela;
- postrili bodo delovno disciplino in po potrebi odpustili nedelovne ljudi;
- uvedli bodo, če bo mogoče, nagrajevanje po učinku;
- povečati bodo morali osebno odgovornost, zmanjšati administracijo obrata in varčevati z orodjem, z osnovnimi sredstvi, s telefonskimi razgo-

vor, potnimi stroški, s prevozi in z drugim.

Za izvedbo vsega navedenega bi potrebovali več dobrega strokovnega kadra. O organizaciji podjetja ne morejo dati raznih predlogov, ker organizacije pač ne poznajo do podrobnosti. Smatrajo, da ni najbolje speljana, zato predlagajo, naj se jo izpopolni. Morala bi pač biti taka, da se izgube v nekaterih obratih zmanjšajo oziroma odpravijo. S specializacijo bodo to lahko dosegli. Ravno tako morajo kmetijski razmisliti, ali ne bi kletarstvo pripadalo vinogradniškemu obratu.

Velike neizkoriščene možnosti so tudi v kooperacijski proizvodnji s kmeti. Tudi to bi bilo dobro čim prej realizirati.

Upravni stroški so po mnenju upravnika »Technoservisa«

previsoki. Vsi strokovnjaki naj gredo v direktno proizvodnjo, ker je referentski sistem usmerjanja dela zastarel. Nekateri administrativni referate bi lahko združili, druge, kot so plan in analize, pa bi decentralizirali po obratih. Knjigovodstvo in plan bi morala bolj sodelovati, da ne bi bilo tako nerealnega odstopanja od realizacije.

Ukine naj se plačevanje sejin, prevozni stroški se naj zmanjšajo, ne pa, da postajajo kilometrine dodatni vir osebnih dohodkov. Kot primer navajajo referenta za kapitalno izgradnjo, ki je imel do sedaj tudi tam plačane prevoze z osebnim avtom, kjer so dobre javne prometne zveze.

S pravilno oceno delovnih mest in dela, bi morali zmanjšati ali popolnoma ukiniti nadurno delo. Vodilni kader bo moral imeti več stika z obrati in delovnimi enotami.

— op —

DROBTINICE (domače)

STATISTIKA, TO JE ZNANOST

Mnogo težav povzročajo podjetjem razna potrebna in nepotrebna statistična poročila. Tudi naš kombinat ni izjema. V začetku leta smo n. pr. zaščitili pšenico na 594 ha. Junija so obrati poročali, da bodo želi pšenico na 589 ha. Avgusta so poželi pšenico na 512 ha. Referent za poljedelstvo pa trdi, da imamo na 564 ha povprečno 25,5 q pridelka zrnja.

Dobro, da niso osebni dohodki vezani na hektarje. To bi bili obračuni.

AVTOMOBILSKI PROBLEM

Ob podražitvi bencina, olja, avtomobilov in rezervnih delov je bilo nujno spremeniti sedanje cene za prevoz s privatnimi avtomobili za službene potrebe.

Predsednik komisije, ki bi naj tak predlog pripravila, je zaradi primerjave želel vedeti, koliko stane v našem kombinatu prevožen km s službenimi avtomobili.

V splošnem sektorju je zvedel, da tu vodijo samo evidenco o prevozih. V analitskem oddelku so mu povedali, da analizirajo samo bilance in glavne kulture, od strojev pa traktorje. V računovodstvu pa so mu dejali, da seveda beležijo stroške, vendar so raztroseni na vseh stroškovnih karticah ter da ni seštevka.

No, komisija je predlog pripravila tudi brez tega. Kogar pa še pravzaprav zanima cena prevoza s službenimi avtomobili?

TUDI POCASI SE PRIDE DALEC

Gospodarska reforma je bila kriva, da so morali upravniki tudi pisмено poročati o posebnih ukrepih in predlogih. Uslužbenec, ki bi naj obdelal te podatke, je urigal poročilo pri enem od upravnikov. Ko je zvedel, da ga še ni napisal, je na vprašanje, kdaj ga bo, dobil odgovor: »Bom, ko se bom zraven spravil.«

Popolnoma »reformskie« odgovor. Kam se nam pa končno muči?

VSAK PO SVOJI MOČI

Sekretar partijske organizacije na upravi kombinata meni, da bi morali tudi komunisti prispevati k reformi, zato je sklical sestanek. Od 19 članov jih je prišlo 6.

Naslednji sestanek je bil sklican po ure pred koncem delovnega časa. Ta pa je bil sklepčen.

Kot v pogovoru: »Ne ravnajte se po zgledih, ampak po besedah!«

DRAGI OBRACUN

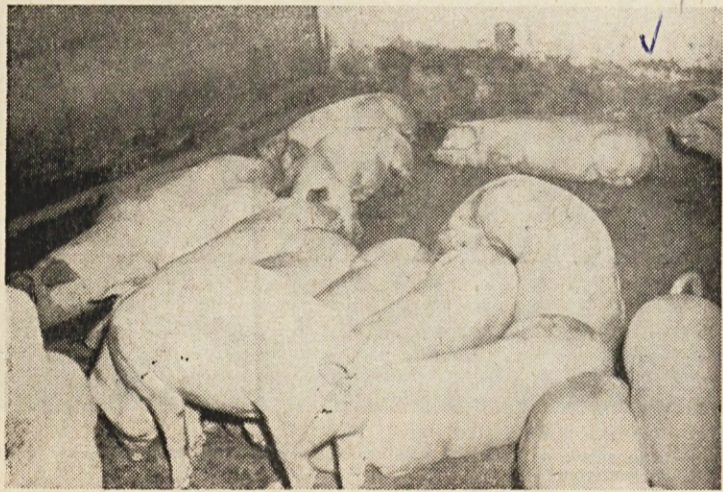
Delovski svet kombinata je 22. aprila 1964 sklenil, da se geometroma obračun navajo osebni dohodki po normah. Na trditve, da lahko kontrolira te normative samo geodet, je bil ta tudi imenovan. Sklenjeno je bilo, da dobi za pregled mesečnih obračunov cca 5.000 din honorarja. Po 15 mesecih pa ugotavljamo, da je povprečno stal pregled mesečnih obračunov 10.900.— din neto, kar zneso skupno 163.000.— din ali bruto 293.000.— din honorarja.

Verjetno je nastala 100 % razlika zaradi padca vrednosti dinarja (na sklepa).

RAZNE REZERVE

Delovski svet je nedavno po kratki obrazložitvi odprl novo vodilno delovno mesto. Po sklepu pa so nekateri prisotni menili, da je bila v sedanjem položaju, ko celo ukinjamo nekatera delovna mesta, taka odločitev premalo pretehtana in prenagljena. To tem bolj, ker je po predlogu novo delovno mesto tako zahtevno, da bo treba iskati človeka izven podjetja.

Obrati so ta sklep različno komentirali. Eden izmed obratov je celo ugotovil, da smo v iskanju rezerv tako napredovali, da smo našli celo zunanjo rezervo.

Bekoni se v novih prostorih dobro počutijo

Posnetek: O. Polič

službe na najnujnejše (n. pr. planski in splošni sektor).

MLEKARNA BO MORALA ZMANJŠATI PROIZVODNJO

Ko govorimo o boljših ali slabših gospodarskih razmerah po reformi, lahko pritrdimo, da je naša mlekarja znatno na slabšem, kot je bila pred novimi gospodarskimi ukrepi.

Po odloku o minimalni odkupni ceni mleka mora obrat kupovati mleko s 3,6 % toščice po 108,8 din liter. Prej je bila ta cena 65.— din. Sedanja cena je za 55 % višja. Res je, da so višje tudi prodajne cene mleka in mlečnih izdelkov. Zaradi teh pa se je močno zmanjšalo povpraševanje po maslu ter so že vskladiščene zaloge, ki niso več normalne. Neresljiva pa postane situacija ob dejstvu, da bo uvoženih 10.500 ton masla, ki bo zadoščalo za večletno potrebo v naši državi. Tako bo domača proizvodnja odveč.

vezani na določene cene (galalit), na drugi strani pa jih prizadene šibka kupna moč naših potrošnikov (maslo).

ZAKAJ BI SE GNAL?

V delovni enoti kletarstva »Slovenske gorice« pa ugotavljajo skoraj popolnoma nasprotno učinke reforme. Vino se je neznatno podražilo ter je promet z njim kar poskočil. Tako ga že prodajo na domačem trgu 50 vagonov mesečno. Zaradi tega so morali uvesti tri izmene v polnilnici ter dve v kleti in pri transportu. Z disciplino so v obratu zadovoljni, opažajo pa več bolniškega staleža, saj izostane večkrat tudi več kot 10 % zaposlenih. Čeprav imajo že nekaj let dobro prehrano, se še vedno zelo rada pojavljajo med njimi pljučna obolenja in to predvsem pri kletnih delavcih. Zato bi morali čim prej preiti na 7 urni delavnik.

V delovni enoti so prepriča-

Vtisi s potovanja po Bolgariji

(Nadaljevanje in konec)

V Plovdivu je inštitut za sadjarstvo in vinogradništvo. Pravijo, da je bil njihov velik problem črvičnost sadja in da so zartli do 0,5 % črvičnosti v povprečju. Poskusili smo sorto namiznega grozdja »trakijska«, ki so ga vzgojili v tem inštitutu. Veliko uspeha imajo s cepljenjem orehov. Zdaj je v Bolgariji celo zakonjeno, da smejo saditi le cepljene orehe. S cepljenjem se bavi ing. Dmitar Trajčev, ki je napisal o tem knjigo. Ta je prevedena tudi v srbohrvaščino. Predaval je že v Beogradu. Uspeh cepljenja je v tem, da začne oreh roditi že po tretjem letu, v osmem letu pa da do 40 kg suhih orehov. Podlaga je navadni oreh junglas regi; z nobeno drugo podlago ni uspeha. Na našo željo in na predlog tega inštituta smo obiskali eno izmed bližnjih

zadrug. V Bolgariji praktično ni privatnega kmetijstva. Imajo zadruga, ki jih imenujejo kooperativna stopanstva; to so zadruga gospodarstva. Nekaj pa je tudi državnih posestev; tem pravijo zemanska stopanstva.

Zadruga, ki smo jo obiskali, ima 3.200 ha zemlje, od tega 1.400 ha vinogradov, 800 ha vrtin, 500 ha sadovnjakov in 500 ha njiv. Imajo 320 krav pasme rdeče sadovosko, z mlečnostjo 3.800 l letno s 3,8 toščice, 700 glav mlade živine, 2.500 ovac in 1.500 svinj. Konj imajo 400, traktorjev 73 in 35 kamionov. Dohodek zadruga je znašal lani 9 milijonov 200.000 levov; od tega so plačali za delo 5 milijonov 400.000 levov. Raznih drugih izdatkov je bilo 2 milijona 700.000 levov. Ostalo so porabili kot pomoč svojim kooperantom. Tako so n. pr. plačali počitnice za otroke svojih kooperantov, vzdržujejo otroške jasli in o-

troški vrtec; uporabnik za to ne plača ničesar. Prav tako pomaga zadruga stari in bolnim. Povprečen zaslužek kooperanta je 1.350 levov letno. Najboljše so plačani traktoristi. V zadrugi je 16 agromonov. Povprečna plača teh je 200 levov mesečno. Zadruga obsega 6 vasi, v katerih je cca 10.500 prebivalcev. V vsaki vasi je posebno delovišče zadruga. Izvozijo 8 milijonov kg grozdja letno. Pridelujejo tudi zgoden krompir, ki ga izkopljejo do konca maja in prodajo po 24 stotink leva. Cena umetnih gnojil je 10 stotink leva.

Upokojenci dobivajo pokojnino delno v pridelkih, ki jih zadruga prideluje, deloma pa v denarju in sicer 25 levov mesečno. Kdor je na bolniškem dopustu, dobiva dnevno 2 leva, za redni letni dopust pa plačajo 3 leve dnevno.

Zdravstveno zavarovanje v Bolgariji je tako urejeno, da

Razprave na sejah UO vedno bolj živahne

Iz zapisnikov sej upravnega odbora se vidi, da je delo odbora živahnejše.

Na 6. redni seji dne 7. julija 1965 je razpravljala ta odbor o predlogu za ukinitve »Zidarske skupine« ter enote »Obnova in melioracije«. Sklenil je predložiti delavskemu svetu, da se enoti ukineta. Glavni razlog za ukinitve enot je zmanjšanje kredita za gradnje, obnovo in melioracije.

Sklepal je tudi o vključitvi kombinata v poslovno združenje za kmetijstvo, sadjarstvo in živinorejo »Styria« Celje — Maribor. Za člane tega združenja so bili predlagani: ing. Starkl, ing. Kravos in ing. Zemljčič.

Po predlogu komercialnega sektorja je razpravljala o udeležbi na graškem velesejmu, kjer bi skupaj z Agrokombinatom — obratom Vinag Maribor točili vina za poskušnjo. Predlog upravnega odbora, da bi se sejma udeležili, bo moral potrditi še delavski svet podjetja.

Važen sklep te seje je bil, da je upravni odbor priznal \$1 delavcem v delovnih enotah Kidričevo, Starše, Osojnik, Pragersko, Sobotinci in Turnišče naziv polkvalificiranega delavca kmetijske stroke. Vsi so opravili tečaje in potrebne izpite.

Pod točko razno je odbor odobril službeno potovanje v Avstrijo — Graz za tov. Muhiča in tov. Krivca zaradi ureditve sejmišča v Grazu.

Podrobno je odbor obravnaval predlog komercialnega sektorja za ureditev komercialne službe in odpravo nepravilnosti v enoti »Slovenske gorice«. Sklenil je, da naj pripravi predlog za ureditev komercialne komercialni sektor. Glede predloga o kadrovskih spremembah pa je odbor sklenil, da naj odločijo o tem organu, ki so s statutom določeni. Celotna zadeva z mnenjem odbora bo predložena delavskemu svetu.

7. redna seja upravnega odbora je bila 10. sept. 1965.

Odbor je pregledal sklepe zadnje seje. Ugotovil je, da je potrebno o vseh zadevah ponovno sklepati, ker zadnja 6. seja ni bila sklepčna.

Sekretar podjetja je prečital zapisnik v celoti. Upravni odbor je sklepe za manjšimi dopolnitvami ponovno potrdil.

Prečitana je bil tudi odgovor delovne enote »Slovenske gorice« na pripombe, ki jih je na 6. redni seji predložil odboru komercialni sektor. Enota je pripombe z obrazložitvijo zavrnila.

Upravni odbor je sklenil, naj to zadevo razišče nadzorni odbor.

Za predsednika upravnega odbora je bil izbran Planinc Franc iz Starš, za njegovega namestnika pa Kravos Aleksander iz uprave.

Odbor je razpravljala o periodičnem obračunu za I. polletje 1965. Odbor se je o računu strinjal.

Na 8. redni seji upravnega odbora, ki je bila 13. oktobra 1965, je obravnaval odbor sledeče zadeve:

Pregledal je predlog poslovnik upravnega odbora in ga sprejel z dopolnitvami in spremembami.

Pregledal je predlog začasnega sklepa o odgovornosti delavcev v kombinatu. Predlagal je nekaj dopolnitev in sprememb ter sklenil, da se začasni sklep predloži DS v potrditev.

Razpravljala je o analizah za leto 1964 in I. polletje 1965. Po poročilu analitika Poliča, se je razvila razprava. Strokovnim službam je bilo naročeno, da naj uporabljajo ugotovitve analiz pri svojem nadaljnjem delu.

in drva.

Predlog mora odobriti delavski svet.

Finančno računski sektor je podal poročilo o letošnji doseženi realizaciji, o bruto dohodku in čistem dohodku obrata »Slovenske gorice«. Ugotovljeno je, da se 84,8 % vina prodaja na domačem, 15,2 % pa na inozemskem trgu. V čistem dohodku je prodaja na domačem trgu udeležena s 83,8 %, prodaja v inozemstvu pa s 16,2 %.

Odbor je sklepal tudi o prošnjah, ki so jih poslali posamezniki in organizacije. Prav tako je pregledal poročilo, ki ga je predložil na predlog komercialnega sektorja upravnik delovne enote »Slovenske gorice«.

Na dnevnem redu seje delavskega sveta podjetja je bilo dosti točk.

Posnetek: O. Polič

Na tej seji je odbor naknadno odobril službeno potovanje v inozemstvo za tov. Dopliharja, ki je bil na mednarodnem seminarju za reprodukcijo domačih živali v Avstriji. Odobril je tudi potovanje 3 mizarjem, ki bodo montirali točilnico na graškem velesejmu in 5 delavcem, ki bodo sodelovali v točilnici v sejskih dneh.

Na tej seji je sklenil upravni odbor predlagati ponovno registracijo gradbene skupine, ki bo imela minimalno število delavcev. Registracija je potrebna zaradi ugodnejšega obračuna gradbenih storitev.

Odbor se strinja s predlogom gozdarstva o registraciji maloprodajnega skladišča za gozdne sortimente, žagan les

Sklenil je, naj se pravilnik o povračilih za osebni prevoz na službenem potovanju z lastnim prevoznim sredstvom in o dnevnicah za službena potovanja v kraju in izven kraja določene zaposlitve pošlje v razpravo kolektivno.

Ciril Kolarič

SKLEPI DELAVSKEGA SVETA

Na 11. redni seji je delavski svet sprejel naslednje sklepe: — Potrdil je zapisnik 10. redne seje;

— razpravljala o periodičnem obračunu za I. polletje 1965;

— odobril povišanje osebnih dohodkov za 12,27 %;

— zvišal ceno zalogam lesa na Gozdarstvu v smislu odločbe, medtem ko se cene reprodukcijskemu materialu ne zvišajo;

— zabil za podaljšanje roka za predložitev obračuna za III. tromesečje do 9. novembra 1965;

— odobril prenos stanovanja Zorko Eda in prevzem stanovanja Šošariča ter

— odobril najetje premoštitvenega kredita za udeležbo h kreditu za nakup opreme, z rokom vračila 30. 3. 1966 in 7 % obrestno mero;

— odobril prevzem kredita v višini 8.000.000.— din za nakup zemljišč. Kredit bo odstopila KZ »Jože Lacko«;

obsega vse prebivalce ne glede na to, ali so zaposleni ali ne. Vse zdravniške usluge so brezplačne, zdravila pa morajo plačevati sami.

Iz Plovdiva smo se peljali po pokrajini, bogati sadovnjakov in vinogradov, v staro Zagoro. Tu je inštitut za živinorejo, ki se ukvarja z umetnim o semenjevanjem in tudi z vzgojo plemenjakov, ki jih vzgajajo iz lastne črede krav sivo-rjave pasme; te so kupili pretežno v Sloveniji. S križanjem goveda sivorjave pasme z domačimi sivimi pasmami hočejo doseči novo pasmo, ki bo primerna njihovim potrebam. Videli smo križance F 1 generacije. Na telice F 1 pripuščajo potem ustrezne bibe F 1 generacije.

Značilno je, da opravljajo tam umetno o semenjevanje kmetijski tehniki in agronomi, ne pa veterinarji. O semenjevanje je za zadruga in za posestva brezplačno.

Vzgojili so pasmo kokoši »stara zagorka« z nesnostjo 210 jajc letno in s težo 2,5 kg.

ZA TURIZEM VLAGAJO VELIKA SREDSTVA

Iz stare Zagore smo se odpravljali proti Črnemu morju,

na sončno obalo, ki je dolga 8 km. Tu so lepe plaže s finim drobnim peskom. Po vojni so zgradili 69 gostinskih objektov, da lahko sprejmejo na prenočevanje 10.000 turistov. V tamkajšnjih restavracijah se lahko hrani 20.000 ljudi. Poleg hotelov je tu še več manjših hiš — vil, ki so v lasti posameznih delovnih kolektivov. Za domače turiste, ki prihajajo na dopust, plačajo stanovanje podjetja, kjer so zaposleni, hrano pa sami.

Na sončni obali, takorekoč na skali, je zgodovinsko mesto Neseber. Stara poslopja so restavrirana; tukaj ničesar ne gradijo, tako da je mesto ohranilo nekdanjo podobo.

S sončne obale smo se peljali proti Varni. To je važno črnomorsko pristanišče, kjer so tudi ladjedelnice. Po velikosti je to tretje največje bolgarsko mesto. Po kratkem postanku v Varni smo nadaljevali pot proti Zlatemu pesku. To je pravi letoviški raj. Zanj so po vojni zgradili kar 80 velikih hotelov. Hoteli so večinoma na starem gričevju nad obalo. Nekaj jih je prav blizu plaže. Ti so seveda najdražji. Ime je dobil kraj po pesku na obali, ki je

posebno rumene barve in se sveti ob sončnem zahodu ali vzhodu kot zlato. Videli smo posebno vas, zgrajeno za turiste, imenovano »Indijska vas«. Nadalje smo videli hotel, mednarodni dom novinarjev; za njegovo izgradnjo je prispevala vsaka država, kar je zanj značilno. Zato imajo te države pravico pošiljati sem na dopust določeno število svojih novinarjev.

Z Zlatega peska smo se napotili nazaj domov preko Trnovog, stare bolgarske prestolnice. Trnovo je mesto na 6 gričih, po velikosti četrto največje mesto v Bolgariji. To je prijetno staro mesto z malimi, starinskimi hišami in z ozkimi ulicami.

Ko pišemo o Bolgariji, moramo omeniti še njen dragocen proizvod vrtnično rožno olje. Nasade vrtnic (rož) imajo na posebnem območju v dolini Marice. V teh krajih nismo bili. Rožne cvetove pobirajo v maju in to le do 10. ure zjutraj. Za 1 kg vrtničnega olja rabijo 3 tone cvetja, prodajajo pa ga po 8.000 levov za 1 kg.

Blagoje Vuković, dipl. ing. agronomije

35x3 = 105
87
192

— podaljšal službena potovanja v Graz 4 delavcem Mizarstva od 6 na 12 dni;

— odobril ponovno registracijo Gradbene skupine v manjšem obsegu in za upravnika imenoval Mara Alojza;

— sprejel začasni sklep o odgovornosti delavcev v delovni organizaciji Kmetijskega kombinata Ptuj;

— potrdil spremembe norm in cenika del v kmetijski proizvodnji;

— odobril nabavo dveh cistern in enega kamiona za obrat »Slovenske gorice«;

— potrdil planske cene »Tehnoservisa« za efektivne ure internih in eksternih storitev od 16. 10. 1965;

— potrdil predlog o spremembah nekaterih planskih cen;

— potrdil začasni poslovnik nadzornega odbora;

— po obveznem tolmačenju po 245. členu statuta je v zvezi z 92. členom statuta določil, da upravni odbor sprejme svoj poslovnik sam;

— sprejel predlog obrata Mlekarna o zmanjšanju delovne sile;

— potrdil odprodajo manjših stanovanjskih hiš na obratu Zavrc in Osojnik s tem, da na tem obratu o prodaji vsake posamezne hiše odloča svet delovne enote;

— na delovnih enotah, kjer prodaja hiš ne poteka v redu, se prodajo pospeši s primernimi ukrepi;

— odobril povišanje štipendij za 5.000.— din od 1. oktobra 1965;

— odobril zvišanje biološke amortizacije in potrdil predračun raznih del na Gozdarstvu;

— razpisal delovno mesto pomočnika direktorja, ki bo po potrebi vršil še posle vodje plansko analitskega oddelka, oz. razvojnega oddelka podjetja. Razpis se opravi takoj;

— potrdil dopolnitev in sklenitev nove pogodbe, ki jo je predložilo Poslovno združenje za mlekarstvo »Mlekosim« Beograd. Tudi vnaprej bomo ostali člani tega združenja. Za člana upravnega odbora tega združenja se imenuje tovariša Staneta Guština, dipl. ing. kemije;

— potrdil dopolnitev in sklenitev nove pogodbe s poslovnim združenjem za mlekarstvo Ljubljana. Za člana tega združenja se delegira tovariša Staneta Guština, dipl. ing. kemije, za njegovega namestnika pa tov. Franja Gunžerja, komercialista;

— odobril ustanovitev maloprodajnega skladišča za drva, gozdne sortimente in žagan les;

— za vršilca dolžnosti upravnika na obratu »Kooperacija« je imenoval Maksa Vaupotiča, za vršilca dolžnosti računovodskih poslov pa Heleno Goričan;

Imenoval je nadalje komisijo za skrajšani delovni čas: Maks Vaupotič, predsednik Milan Štarkl, član Oto Polič, član Sonja Kravos, član Stane Guštin, član Miran Glušič, član Jože Reisman, član

Imenoval je še novl uredniški odbor za glasilo »Poročevalec« in razrešil starega, ker mu je mandatna doba že potekla.

Odbor sestavljajo: Tončka Zajšek Jože Reisman Miran Glušič Ciril Kolarič Branko Voljč Albert Kropej Miro Cobelj

— Odobril je plačilo najemnine za Biograd n/m v znesku 120.000.— din iz sklada skupne porabe.

Ivan Vrečar

Karel Šterman

Ves čas, ko je bival in delal med nami, je bil zelo skromen. Zaradi te skromnosti je bil izredno priljubljen med kolektivom. Na svojem delovnem mestu je bil vedno izredno vreden in marljiv, prav posebno so mu bile pri srcu terase, saj nikoli ni mogel mimo njih, da ne bi stopil v sam nasad. Vedno je imel izredno veselje do vinske trte, čeprav je bil tiho naklonjen tudi sadnemu drevju. Vse probleme in tegobe je voljno reševal in z uspehom; nikoli ni rad klonil pred nobenim problemom, edino pred dolgoletno zahrbtno boleznijo je moral.

Njegova vztrajnost pri delu naj nam bo za zgled pri na-

NI JU VEČ MED NAMI

Naš kolektiv je za vedno zapustil Ivan Vrečar. V Dornavi se je zaposlil 1948 leta na delovnem mestu delovodje v poljedelstvu. Od leta 1958 pa do leta 1960 je bil skladiščnik pri Kmetijskem gospodarstvu Haloze v Ptujju, od leta 1960 dalje pa je bil knjigovodja osebnih dohodkov na naši delovni enoti.

Ne spominjamo se, da bi тов. Vrečar kdaj bolehal, letos pa ga je bolezen zahrbtno napadla. V začetku julija je zapustil delovno mesto in šel na zdravljenje, od koder se ni več vrnil. Močno prizadeti smo ga 27. VIII. 1965 spremljali na zadnji poti.

Ivan je bil dober delavec z dobrimi odnosi do svojih sodelavcev ter aktiven član širše skupnosti. Zraven svojih obvez, ki jih je imel na delovnem mestu, je bil dolga leta član sindikalnega odbora ter večkrat izvoljen v samoupravne organe podjetja. Kot član ZKJ je politično sodeloval tudi izven kolektiva.

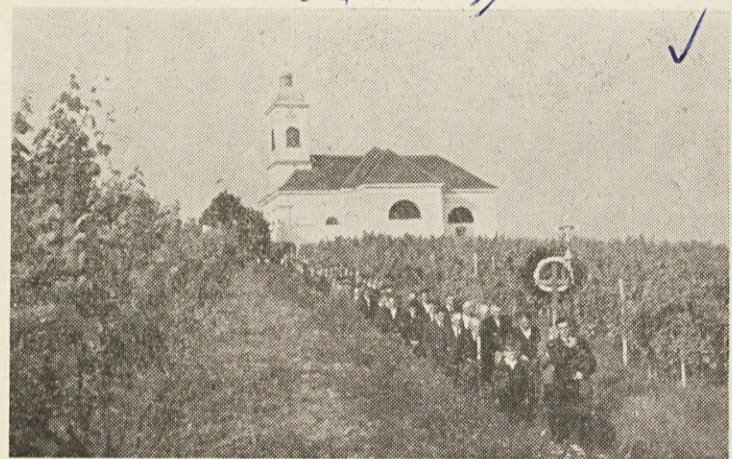
Kolektiv obrata Dornava ga bo ohranil v trajnem spominu.

Komaj leto dni je minilo, odkar je sklenil DE Zavrc na svoji seji pokojnega Karla Štermana, delovodjo na delovišču Turški vrh, skromno nagraditi za izredno prizadevnost in uspeh pri vzgoji trte na terasah.

šem vsakodnevnem delu, njegova pridnost pa vodilo.

Dragega Karla se bomo dolgo spominjali. Kolektiv obrata Zavrc mu je hvaležen za trud, ki ga je vložil za razvoj naše-ga obrata.

Kolektiv DE Zavrc

Kot vsa njegova življenska pot, je tudi zadnja pot Karla Štermana peljala skozi vinograde. Posnetek: O. Polič

Letovanje naših članov v letu 1965

Poleg rekreacijskih možnosti, ki jih ima Kmetijski kombinat Ptuj v Poreču in Biogradu na morju, je odbor za skupno porabo in družbeni standard v tem letu organiziral še dve možnosti za zdravstveno rekreacijo in sicer termalno v Varaždinskih Toplicah ter višinsko na Pohorju.

Naš odbor je organiziral s sodelovanjem Turističnega biroja v Varaždinskih Toplicah in s finančno pomočjo sindikalne podružnice kombinata zdravstveno letovanje v Varaždinskih Toplicah za člane kolektiva in njihove družine. Turistični biro je poskrbel za prenočišča, ki so bila v celoti plačana iz prispevkov sindikalnih podružnic. Prehrana je bila v restoraciji DUGACKI in so jo, razen ene izjeme, vsi pohvalili. Hrano so plačali deloma člani, deloma pa podjetje v obliki denarnega nadomestila.

Drugo možnost za višinsko zdravstveno rekreacijo imamo pri AREHU na Pohorju. V najem smo vzeli depandanso Ruške kočice, takoimenovano »SMREČINO« za dobo 3 let. Ta hišica je enonadstropna z dvema sobama, opremljena s 3 in 4 posteljami. Posteljnino in drugo potrebno opremo smo kupili. Ker je bila najeminska pogodba pozno sklenjena, je v poletnem času letovalo le nekaj članov kolektiva. Prenoišče je brezplačno, vendar mora vsak oprati rabljeno posteljno perilo in ga zlikanega oddati receptorju v upravi kombinata, ki izdaja tudi napotnice za letovanje. Hrana je v gostišču Ruške kočice v neposredni bližini »SMREČINE« in to enolončnica po ceni, ki velja za planince ali pa po naročilu za prehodne goste. Tudi te cene so solidne. Kuhanje hrane, razen čaja ali kave, v »SMREČINI« ni dovoljeno.

Kratek pregled letovanj v posameznih krajih. V domu »MATERADA« v Poreču je letovalo skupno 37 članov kolektiva z 61 družinskimi člani: 12 članov z 9 družinskimi člani neposredno iz proizvodnje ter 25 članov uslužbencev z 52 družinskimi člani (32,43 % : 67,57 %). Za vse je bilo izplačanih 320.000.— din denarnega nadomestila. V domu občine Ptuj v Biogradu na morju pa je letovalo skupno 25 članov kolektiva s 46 družinskimi člani: 9 članov z 12 družinskimi člani neposredno iz proizvodnje ter 16 članov uslužbencev z 34 družinskimi člani (36 % : 64 %). Za te je bilo izplačanih 233.000.— din denarnega nadomestila. Poleg navedenih sta v Biogradu, ko so bili prazni prostori, letovala še 2 druga gosta s 3 družinskimi člani.

V Varaždinskih Toplicah je letovalo 30 članov kolektiva z 22 družinskimi člani: 28 članov z 18 člani družine neposredno iz proizvodnje ter 2 člana uslužbenca s 4 člani družine (93,3 % : 6,7 %). Izplačanih je bilo 215.140.— din denarnega nadomestila.

Na Pohorju sta letovala samo 2 uslužbenca s 5 družinskimi člani ter sta porabila skupno 30 nočnin. Denarno nadomestilo ni bilo izplačano. Poleg navedenih možnosti je letovalo 22 članov kolektiva z 20 družinskimi člani v raznih domovih, penzionih, hotelih in motelih po Jugoslaviji ter je za to porabilo skupaj 364 nočnin in to: 5 članov z 1 družinskim članom neposredno iz

proizvodnje ter 17 članov uslužbencev z 19 družinskimi člani ali 22,73 % nasproti 77,27 %). Za vse pa je bilo izplačanih 210.000.— din denarnega nadomestila.

Iz navedenega sledi, da je letovalo v tem letu skupaj 116 članov kolektiva s 184 družinskimi člani, ki so porabili 2.423 nočnin. Od teh je bilo 54 članov s 70 družinskimi člani neposredno iz proizvodnje ter 62 članov uslužbencev s 114 družinskimi člani ali 46,55 % delavcev in 53,45 % uslužbencev. Denarnega nadomestila je bilo izplačanega skupaj din 978.160.—, kar znaša komaj 60 % planiranega zneska v te svrhe. Če primerjamo število stalno zaposlenih članov kolektiva vidimo, da se jih letnih oddihov poslužuje bore malo, komaj 6,5 %. Upamo, da bo ta odstotek prihodnje leto večji.

Jože Kranjc

Na »ptujski plaži« v Biogradu na morju so uživali tudi člani našega kolektiva. Bilo jih je malo, kako bo pa drugo leto pri tako visokih cenah?

Spremembe

V NAŠEM
DELOVEM
KOLEKTIVU

od 1. junija do 30. sep. 1965.

Novi člani delovnega kolektiva so postali:

Kurež Jožef, traktorist, Junger Alojz, delavec, Drevenšek Mihael, delavec, Kozel Katica, kmet. tehnik, Hentak Milan, skladiščnik, Deberšek Karel, kmet. tehnik, Kašman Borislav, dipl. veterinar, iz delovne enote: Farma bekonov.

Skela Edvard, mizar, Vaupotič Ivan, vajenec, Kunčnik Ivan, vajenec, iz delovne enote: Mizarstvo.

Žerak Friderik, gozdni delavec, iz delovne enote: Gozdarstvo.

Slavinec Vida, korespondent, Pelc Stanislava, snažilka, iz delovne enote: Uprava.

Lah Avgust, mlekar. tehnik, iz delovne enote: Mlekarna.

Dajčman Jožef, delavec, Marguč Marija, kuharica, Lazar Ivan, trg. potnik, Toplak Franc, dipl. ing., iz delovne enote: Slovenske gorice.

Ivančič Franc, KV delavec, Majcenovič Stanko, KV delavec, iz delovne enote: Zavrc.

Znidarič Adolf, delavec, iz delovne enote: Tehnoservis.

Perger Jožef, delavec, Gabrovec Jožef, traktorist, iz delovne enote: Podlehnik.

Matjašec Stefan, delavec, iz delovne enote: Dornava.

Jakomini Dušan, vajenec, Horvat Dragica, vajenka živilske stroke, iz delovne enote: Klavnica z mesnicami.

Novim članom delovnega kolektiva želimo, da bi se na svojih delovnih mestih dobro počutili in da bi z zadovoljstvom opravljali svoje naloge.

Podjetje so zapustili:

Sinanovič Milan, vet. tehnik, iz delovne enote: Farma bekonov.

Budja Marija, delavka, Slodnjak Vinko, KV sadjar, iz delovne enote: Osojnik.

Bekonjič Sejdo, delavec, Ivanovič Miladin, iz delovne enote: Pragersko.

Blažek Ivan, buldožerist, Dajčman Jožef, delavec, Čuš Anton, delavec, Gašparič Jožef, delavec, Pintarič Stanko, delavec, Snajder Ivan, delavec, Vodušek Jakob, iz delovne enote: Krčitve.

Erhatič Marija, delavka, Sagadin Terezija, Zajc Frančiška, Karner Kata, Volčanšek Ivanka, iz delovne enote: Starše.

Kustec Antonija, Kustec Martin, živinorejca, Trop Anton, kmet. tehnik, iz delovne enote: Turnišče.

Kojc Martin, delavec, Maroh Franc, traktorist, Širovnik Marija, iz delovne enote: Podlehnik.

Klasič Franc, mehanik, Ivnik Vlado, mehanik, Lenarčič

Valentin, kovač, iz delovne enote: Tehnoservis.

Kosi Jožefa, delavka, Tovernik Alojz, uslužbenec, iz delovne enote: Slovenske gorice.

Nemec Filomena, uslužbenka, Plajnshek Ignac, uslužbenec, iz delovne enote: Uprava.

Kostanjevec Marija, iz delovne enote: Sobotinci.

Rozman Alojz, traktorist, Ivančič Rozika, delavka, Vinđiš Katarina, delavka, Avguštin Alojz, delavec, iz delovne enote: Kidričevo.

Frešer Feliks, gozdarski delovodja, Klanček Andrej, delavec, iz delovne enote: Gozdarstvo.

Horvat Anton, zidar, Flajšman Alojz, zidar, Horvat Emil, zidar, Krajnc Franjo, delavec, Krajnc Josip, delavec, Muraj Tomo, zidar, Murko Jože, delavec, Strelec Franjo, zidar, Strelec Janez, zidar, Toplak Avgust, zidar, Vnuk Janez, delavec, Kukovec Peter, delavec, Murko Anton, delavec, Vilčnik Janez, delavec, iz delovne enote: Gradnje.

Kralj Neža, delavka, iz delovne enote: Zavrc.

Seruga Anton, delavec, iz delovne enote: Mizarstvo.

Mihelak Franc, kmet. tehnik, iz delovne enote: Mlekarna.

Maček Franjo, vajenec, iz delovne enote: Klavnica z mesnicami.

Izmed sezonskih delavcev sprejeti v stalne:

Frešer Jurij, delavec, Bosilj Franc, delavec, iz delovne enote: Gozdarstvo.

Starostno ali invalidsko upokojeni:

Lončarič Vinko, delavec, Cafuta Jakob, delavec, iz delovne enote: Podlehnik.

Leber Helena, snažilka, Kosi Franc, delavec, iz delovne enote: Uprava.

Lazar Anton, delavec, iz delovne enote: Zavrc.

Molnar Ivanka, delavka, iz delovne enote: Turnišče.

Kelenc Franc, skladiščnik, iz delovne enote: Pragersko.

Stare Frida, obratovni knjigovodja, iz delovne enote: Mizarstvo.

Svenšek Lovrenc, delavec, iz delovne enote: Gozdarstvo.

Našim sodelavcem, ki so upokojeni, izrekamo zahvalo za požrtvovalno sodelovanje ter jim želimo, da bi se po dolgoletnem delu odpočili in da bi zdravi in zadovoljni uživali zasluženo pokojnino.

Umrlji:

Šterman Karel, delovodja, iz delovne enote: Zavrc.

Vrečar Ivan, knjigovodja osebnih dohodkov, iz delovne enote: Dornava.

Ohranili ju bomo v trajnem spominu, njihovim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

Želite dobivati »Poročevalca« po pošti?

PROMET VINA RASTE

V Sloveniji so prodali lani 21,4 milijonov litrov vina. Rekordna prodaja je bila v 1960. letu, ko so prodali 26 milijonov litrov.

Zanimivo je, da je prodanega v trgovini več vstekljeničnega vina. V 1962. letu so prodali v trgovini okrog 6 milijonov litrov vina, v 1964. letu pa že okrog 12 milijonov litrov. Žganja so prodali lani v trgovini 2,2 milijona litrov, torej več kot v gostinstvu.